

Előfizetési feltételek:

Egy évre 10.— Pengő
 Hat óra 5.— Pengő
 Három óra 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: díjszabás szerlnt. Gyakorl
 hirdetők és velünk összeköttetésben
 álló hirdető Irodák árengedményben
 részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez köldendők
 Kéziratok vissza nem adatnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LÁSZLÓ

A hirdetések, előfizetéseket és a reklamá-
 cílokat a kiadóhivatalba kérjük küldeni
 Felelős lapkiadó: HORATSIK PÁL

Az önzés és a karácsony szellemének harca

Írta: KOPERNICZKY KORNÉL

A fenyőták a hegyek lúszeres, üde illatát hozták a város aszfaltjára és az erdélyi tájak üdvözlétét sutogják a magyar fenyők. A sudár, büszke erdélyi fenyők azt sutogják, hogy az idén megint csodálatos szépségű és megható karácsonyunk lesz. A magyar haza képzeletbeli karácsonyfája alatt az ideai szent estén ismét meggyarapodott számban kulcsolják kezüket imára a nagy magyar család gyermekei. A magyar asztalok mellett ismét több magyar ül körbe a partiumbeli és az erdélyrészi hazatért testvéreinkkel és együtt örvendeznek velünk, a felvidékiekkel, a kis magyar alföldiekkel, a legszebb isteni ajándéknak: a szabadságnak, a felszabadulásnak. Gyönyörű és tényszerű lesz ismét ez a karácsony a sok-sok nagy lelki bánattal teitett karácsonyok után, amelyeket a nagy magyar család gyermekei az édes anyai asztaltól elszagatva voltak kénytelenek ünnepelni. De még mindig megkeresiti karácsonyi mézünket az idegenjárom alatt silylő magyar testvéreink szenvedéseire való állandó gondolás.

Budapest utcáit sok-sok felszabadult székely testvérünk rója ezekben a napokban, eredeti, színes öltözékeik mindenütt magukra vonják a figyelmet. Olyan biztosan járnak a főváros aszfaltját és a magyar főváros hatalmas házrengeteget, mintha a Gyergyói havasok, vagy a Hargita erdőrengeteget lennének. Az elmúlt vasárnap a Magyar Művelődés Házában mint csillogó színes magyar virágok tündököltek az előkelőségek fekete estélyi ruhás alakjai között az erdélyi népviseletek és templomi áhitattal hallgatták a székelyek Bánk bán előadásában Tiborc magyar sirámos panaszait, Bánk és Petur nemzettéltő fájdalom tirádáit, a magyar nemzet örökös harcos küzdelmeit az idegen befolyás és elnyomás ellen.

* * *

Az egész keresztény világ az első karácsony csodájának évtordulóját, a betlehemi csillag kigyulladását várja. A betlehemi csillag az a szent szimbólum, amely évente megfrissülő bizakodással, megújuló reménységgel tölti meg a lelkeket. A betlehemi csillag csodás fényének ragyogásából zeng felénk a mennyei muzsika hangján az égi szózat: Dicsőség a mennyben Istennek és

békesség a földön a jóakaratu embereknek!

Fegyverzajtól hangos a világ, de az Isten angyalai nem ijednek meg a földünket elborító szuronyerdőtől, most is le fognak szállni a földre, hogy hirdessék Isten békéjét a gyalgó világnak. A mennyei hangokat a nagy fegyverzajban is meg kell hallania mindenkinek és a kereszténység talán még soha sem ünnepelte olyan bensőséges ábitattal Krisztus születését, mint a közeledő karácsonykor, amidőn a népek, nemzetek igazságának diadalért fohászokdunk, amely meghozza a ma még rab magyarok felszabadulását is.

* * *

Karácsony azt hirdeti az emberiségnek, hogy Isten akarata ellen van, joggal és oktalán az elnyomás és a nagy népi tömegeknek olyan sivár szegénységben tartása, hogy elsenyed és szinte érzéketlenné válik benne az ember isteni része: a lélek. Krisztus azért született e világra, hogy tanításával, élete példájával hitet tegyen Isten akarata mellett, amely testvérekül alkotta az embereket.

Krisztus világra jövetelével a szociális eszme születését is ünnepeljük, a szegény nép nyomorúsága ellen legelsőnek az szállott síkra, aki istállóban látta meg a napvilágot. Krisztus a szeretetet és az igazságot hirdette, ami táplálja a szociális érzésnek. Krisztus ebben a gondolatban akarja az emberiséget egyesíteni. Mi tehát az az erő, amely ellene teszül a krisztusi eszmének? Honnan és miből származik tehát az a nagy ellentét, amely eltávolítja az embereket egymástól, elválasztja az országokat és szembeállítja egymással az embereket?

Erre a kérdésre egyetlen szóval felelhetünk: az önzés! Az önzés az, amely feldulja az emberiség életét, az önzés az, amely kegyetlen véres háborukban robban ki, amelyek szinte kiszámíthatatlan szellemi és anyagi értékeket pusztítanak el s beláthatatlan hosszú időre visszavetik a világ s az emberiség fejlődését.

* * *

A keresztény szellem reneszánszát éljük. Karácsony hatása erőteljesebben érintette meg az emberiség lelkét s felébresztette a társadalmi

igazságosságra való törekvést a nemzetek s országok vezetőiben is. Egyik-másik országban a szegénysorsú nép termelte ki a maga köréből vezetőit, akik népükről lerázzák az öncélú tőke, a liberálista-kapitalista gazdasági rendszer bilincseit s a tőkével szemben a munkát nem csupán mint közönséges robotot, kenyérkereseti eszközt, hanem mint erkölcsi cselekedetet értékelik. A nemzetek vezetői a szegénységből álló nagy népi tömeget sanyaru nehéz élete felé fordultak mind nagyobb figyelemmel és vizsgálódással; lehajoltak az emberi mélységek felé, hogy felemeljék a bennük vonaglókat, az élet igavonóit. Ez a nagy belátás karácsony hatásának köszönhető, mert Krisztus volt az első, aki a szegénység felé fordította a köztigyetmet, de a személyes tanításától eltelt hosszú-hosszu idő is kevés volt a krisztusi filozófia gyakorlati megvalósítására, a szociális problémákkal való foglalkozás csak napjainkban emelkedett szalonképes magaslatra. Hosszu volt az ut a betlehemi istállótól az országok parlamentjeiig.

De azért még mindig nem hatotta át az egész világot a karácsonyi szellem, a tiszta s elfogulatlan emberiség érvényesítésének gondolata. Az önzés hatalma még mindig szembe száll karácsony szellemének feszítő erejű s mindjobban terjedő akarásával és le szeretné győzni azt. A gigászi küzdelem szemünk előtt folyik. A harc mikénti végződése felül nincs kétségünk, mert a karácsony szellemében rejlő hatalmas erkölcsi és szellemi erőket nem buktathatja meg fegyveres erő, nem győzheti le a világ egyetlen hatalmasa sem, mert a betlehemi csillag tüze az emberiség lelkébe, hogy azt onnan kitörölni nem lesznek képesek a világ ama hatalmasai, akik országaik hadseregeit e szellem, a krisztusi szellem terjedésének útjába állítják, hamis jelszavak lobogója alatt. A karácsonyi üzenet örvendetes s biztató híradás s legreményteljesebb alapja az igazság győzelmébe vetett szent hitünknek!

Adatok Ujbars és környékének anthropológiájához

Irta: APOR LÁSZLÓ és dr. BENSE SÁNDOR

Jelentjük tavaly nyáron, hogy vidékünkön a Táj és Népkutató Intézet kutató munkái végez. A kutatás eredményéről a Cél című fajtvedelmi folyóiratban a napokban Apor László és dr. Bense Sándor közreadták tanulmányukat. Az érdekes cikkből az alábbiakat közöljük:

Nóthai György I. Iván professzor felhívására a Honvéd Képesítésvizsgáló Intézet orvosi osztálya résztvett a Táj- és Népkutató Intézet felülvizsgáló munkájában. Elsősorban azért, mert szerepet kért a honvédségen kívül is az élő magyarság vizsgálatában, másodszorban azért, mert az ott nyert tapasztalatokat hasznosítani kívánta a hadseregen belüli folytatott emberani kutatásaiban.

Feladatunk az volt, hogy a visszacsatolt Kisközmály északi peremén három magyar községben a kiküldött kutató csoport keretén belül emberani vizsgálatot végezzünk. Közben járunk a Garam partján fekvő Ujbarson és a szomszédos két községben, Marosfalván és Kisközmályon. 1939 szeptember, illetőleg szeptember havában 4-4 napot töltöttünk ott. Másodízben rajtuk kívül Gere Lajos dr. főorvos is résztvett a vizsgálatban. Az anthropológiai mérésen és fényképezésen kívül a vizsgálat a vércsoport megállapítással bővült.

Földrajzi és történelmi áttekintés

Az a három község, melyben anthropológiai vizsgálatot végeztünk Lévitől északnyugatra fekszik. Mind a három község Bars vm. lévai járásához tartozik. Legközelebb Lévéhez Marosfalva fekszik, majd a Garam mellett Ujbars és a harmadik községnek, Kisközmálynak határa a Mészáros Fára legdélibb vonulatára támaszkodik. Ez a helység a Kisközmályi leereszkedési pontja. A legújabb adatok szerint Ujbarának a területe a legnagyobb, 4276 kat. hold, Marosfalváé 845 és Kisközmályé 1651 katasztrális hold.

Lévkőra vonatkozásban akkor k. p. n. jellemző adatot, ha a legutóbbi népszámlálás mellett a korábbi és a megszállás alatti adatokat is egymás mellé illesztjük. Mindhárom községnek mai ajsítás arculatából és az előbbi időből származó statisztikai adatokból sokat lehet mondani alakulásukra, fejlődésükre vonatkozóan.

Helység neve	Terület kat. hold.	Év	Ossztelek-szám	r. k.	ref.	ev. izr.	ism.
Marosfalva	845	1910	382	37	345	—	—
		1920	364	47	317	—	10
		1930	327	59	268	—	2
Ujbars	4276	1910	1241	594	616	6	25
		1920	1288	695	559	8	25
		1930	1255	695	526	7	23
Kisközmály	1651	1910	613	365	238	—	10
		1920	572	335	230	—	6
		1930	629	388	225	1	4
		1938	647	402	239	2	3

Fenti táblázatból szemünkbe ötlök, hogy Marosfalva lakossága milyen szabályszerűen csökken az utóbbi emberöltő alatt. Ennek legfőbb okára Holló G. za ref. felkész. mutatótt rá több alkalommal, amikor az ott elharagposdó egykére felhívta az illetékesek figyelmét.

Nem lesz érdektelen, ha a nemzetiségi kérdésre is szentelünk néhány szót. Csak az 1930-as csehszlovák és 1938-as magyar statisztikai adatokat kell összehasonlítani az azonnal belátjuk, hogy milyen könnyen ment az akkori vezetőségnek az idegen hangzású nevet viselő, de hosszú századok óta Magyarországon élő családokat szlovákoknak minősíteni.

Helység	a n y a n e l v					
	magyar		tót		egyéb	
	1930	1938	1930	1938	1930	1938
Marosfalva	284	291	25	4	18	7
Ujbars	702	1092	508	153	45	11
Kisközmály	467	587	152	58	1	2

Az már a vármegyei monográfiákból is tudjuk hogy mindhárom község régi település. Ujbars mellett a Garam tiszti oldalán fekszik Óvár, melyről már a névtelen jezsuita megemlékezik és spátusának alapítólevelé 1075-ből származik. Ujbarancs neve 1506-ig Csüörtökhegy (Churthe). 1663-ban a török teljesen elpusztította, de labóti egy év múlva visszatelepítette. 1704-ben II. Rákóczi Ferenc: ői oltalomlevelet kaptak, 1859-ben pedig tűzvész áldozata lett a község. Hasonló sors jutott osztályrészül Marosfalvának is. Egyszer a husziták dúlták fel, utána a tűzvész pusztította el, de mindig újrasedt.

A községek mai lakóinak névsorán kívül átmenő a ref. és katolikus egyház birtokában lévő anyakönyveket és így meg tudtuk állapítani, hogy a XIX. század első éveiben milyen nevek fordultak elő. Az ezt megelőző időből ugyanis az anyakönyvek mind elpusztultak. Csepödi Csaba dr. gyűjtés és szemelvény közlése alapján megtudtuk, hogy az utóbbi századok alatt milyen nevek szerepeltek a fenti községekben az u. b. a. n. i. m. o. k. d. z. a. m. g. y. z. e. k. és országos összeírások szerint.

Marosfalván 1570-ben ezek szerint előfordult: B. k. o., L. n. c. s. e. s., F. z. e. k. a. s., P. a. s. t. o. r., O. t. a., T. o. h., S. ö. k. e., R. z. s. z. i. n. i. családok. A XVI és XVII. század elején új nevek kerültek előtérbe és a század végén már nagy változás tapasztalható. A XVIII. század elején olyan nevekkel találkozunk, amilyenek még ma is előfordulnak. 1703-ban Kírászi, Mikos, Pátoz, David, Kucsa, Sanya, Eszai, a hiteselek adóter, de másként mutatja be a szárhagyomány, mely szerint abban az időben 7 David és 2 Kucsa, összesen 9 család költözött Marosfalvára Óvársól, amikor Kóconics primás idejében az óvársai katolizáltak.

Mir névvezetés alapján könnyű megállapítani, hogy Ujbars község lakói között több idegen eredetű család él, mint Marosfalván. A XIX. század első éveiben gyakran előfordult a családneveket kiiktat az anyakönyvből a régebben előforduló nevek mellé az első előfordulás idejét is feljegyezték.

Brakó 1554	Lülej
Bsra	Lovicsek
Buodi-Bungyi	Mokos 1770
Cséphovics	Mkos 1589
Csekei	Mészáros 1554
Csiki 1714	Nagy Nóth 1554
Csornák	Oszág 1715
David 1554	Ózai
Farkas 1715	Póka 1554
Fodor 1715	Páter (Péterke) 1674
Gbor	Papp
Gjuricza 1770	Racz
Gorgoly	Stabó 1617
Hóthi	Sallai (Sarlai) 1589
Honza	Sarka
Hrinovár	Tóth 1554
Jókai 1715	Triczó
Király 1770	Varga 1617
Kutzi (Kuchv) 1589	Veres
Kovács 1589	Vida 1617
Kórá 1714	Zubák
Krekó 1770	

Ezel a névfelsorolással azt akarjuk egyékelteni, hogy századok folyamán hogyan telepszik meg a török és járványok következtében pusztuló magyarság helyén az észak felől leereszkedő tótsg. Sokkal inkább éreztetik ezek a viszonyok a peremvidék legészakibb részén Kisközmályon.

G. o. z. i. 1770	Mészáros 1715
Gyurtaék	Oronovitski
G. r. ó	Poszbai 1715
G. d. a. 1770	Paterke
Hagedés 1714	Póka
H. g. o. 1770	Simon 1720
Juhász 1770	Triczó 1715
Ku. c. s. r.	Vincsellér 1714
Kórá 1714	Zólyomi 1715
Mo. n. ár	

Ezek az évszámok nem azt jelentik, mintha a felsorolt családnevek nem szerepelhetnének még régebbi feljegyzésekben is, de nekünk csak ezek jutottak birtokunkba.

A vizsgálati anyag és eredményei

Az egész vizsgálatok alapja az anthropológiai mérés és a mérés közben ejtett megfigyelések. A helységek mostani lakóinak egy kis töredékét minden különbözőbb válogatás nélkül, így a három községben összesen 238 embert mérünk meg. Némcsak felmértet, hanem a jelentkező gyermekeket is vizsgáltuk, de utóbbiakat sajnos olyan kis számban, hogy abból nem tudunk semmit tudományos szempontból értékelni. Ezért a korcsoportok megválasztásakor a 12 év alattiakból mérési eredményeit már a közpérték kiszámításakor elhanyagoltuk, míg a többi Saller korbeosztása szerint csoportosítottuk.

12 évtől	—	15 évig.
16	—	24
25	—	60
61	—	—

Ha az egész anyagot személyre vesszük, azt kell megállapítanunk, hogy községünkben a férfiak és nők igen beosztás mellett igen kis csoportokra tagolódnak. Miután a Saller féle korcsoportok szerint kiszámítottuk a közpértéket, azok hibáit és a szóródást is, be kellett látnunk, hogy a középső csoport kivételével a többi nem használhatjuk, tehát a megmért felöltött egyének számából, ami összesen 226 (ebből marosfalvai 67, ujbarsi 90 és kisközmályi 69), — csak a harmadik csoport értékesíthető, tehát az egészből 44 nő (20, 12, 12) és 69 férfi (19, 23, 27). A többi csoportba ennél jóval kevesebb egyén tartozik. Ezek szerint a három község lakóinak kb. 1 százalékat mértek meg és ebből mintegy félszázalék tartozik a 25 és 60 év közöttiek csoportjába.

Martin módszer szerint a következő méreteket vettük fel: testmagasság, ülőmagasság, csípőtövismagasság, felülvégtag hossza, fej legnagyobbszámú, fej legnagyobbszámú szélesség, legkisebb homlok szélesség, arcmagasság, arc szélesség, állkapocs szélesség, fejtelő-fülnyílás magasság, fejkerület.

A méreteket jól kiegészítette a szemre, hajra és bőrre vonatkozó s. n. k. a. l. A táblázatban csak a 25 évesből 60 éves korig terjedő korcsoportok adatait foglaltuk össze. (A fölcírat ezután táblázatban közli a felvett méreteket.)

Ez után rátérhetünk a táblázat egyes méreteinek tárgyalására. Eső helyen a testmagasság adataira vonatkozólag azt kell megjegyezni, hogy Marosfalva felől fokozatosan emelkedik a termet, amit már a többi bányag figyelembevételével a dinári elem hatásának tulajdoníthatunk. Különben a Marosfalván tapasztalt 164,3 cm-es közpérték a legtipikusabb magyar vidékek adataival meggyezik. Megemlíteni előbbi véleményünkben a többi testméretből levonható tanulság is, mert ha az ülőmagasságban nincs is jelentős különbség, az csípőtövis magasság szintén nő Kisközmály felé, ami ugyancsak a dinári feltárra jellemző.

A következőkben a felvett fejméretekből számított indexeket mutatjuk be. A fejindexekből ki látnak, hogy általában a túlrövid fejűek dominálnak, de míg Marosfalván és Kisközmályon nemesek a közpérték mutatója ezt, hanem a variációs szélesség egész terjedelmében is jóformán rövidfejú szerepelnek, addig Ujbarson már hosszufejúk is akadnak. Az arcindex szerint mindhárom község lakói szélesarcúak, még a kisközmályiak arca legkevésbébb szélessé. A kisközmályiak álla-

LÉVA VÁROS KOZÁLLAPOTAI

poesszéessége a legkisebb, ami emlékezett az előbb említett fajtajellegekr. As eddigi-ekhez képest is feltűnő jelleg, hogy a fejletl magasság a kistozsmályisknál nagyobb, vala mint a fülnyílás variációk szélessége is, ami a változatoság fokozódását jelenti. A fejle-rlétre vonatkozó adatokból a nemi különb- ségek jól kiolvashatók.

Szemszin:

Világos hék	09	százalék
kékesszürke	48.2	"
világos barna	18.6	"
sötét barna	2.7	"

Hajszin:

Hámvass szöke	241	százalék
gesztenyebarna	57.7	"
sötétbarna	18.1	"

Bőrszin:

Világos	47.6	százalék
barnás	32.3	"
szürke	18.7	"
sötét	1.4	"

A szem-, haj- és bőrszin százalékos megoszlása a három községben

A szem- és hájszinnel kapcsolatban tekinthető meg a három községben előforduló színösszesítő táblázatot, melyből kitűnik, hogy túlnyomó részben a szem színe kékesszürke, a másik része zöldes, illetőleg világosbarna színeken osztozódik, míg a haj legnagyobb százalékban gesztenyebarna és hámvasszöke színek között oszlik meg. A sötétbarnára jutó 18 százalék jó része Kiskozsmály javára esik.

A bőr színére vonatkozó megfigyeléseinkkel kapcsolatban nyújt mondhatunk, hogy Marosfalván viszonylag több barnás és szürkés bőrű egyénnel találkoztunk, míg Kiskozsmályon a világosbőrűek fordultak elő gyakrabban.

Az antropológiai mérétek mellett a vércsoportok meghatározásával fontos adatok birtokába jutottunk, melyeket az előbbiekkal együtt jó eredménnyel tudunk felhasználni. A vércsoportokat csak a második vizsgálataunk alkalmával határoztuk meg és így azoknak vércsoportját, kiket az előbbi vizsgálataink alkalmával mértek, csak részben határozhattuk meg. 182 egyén adataiból a szükséghez mérten tájékozódhatunk.

Vércsoport	n	százalék
AB	7	3.8
A	85	46.6
B	59	32.4
O	69	32.4

A vércsoportok itt közölt százalékos megoszlásának önmagában küönösebb jelentőséget nem tulajdonítunk, de ha figyelembe vesszük a Hirsfeld-féle indíxst, ami az anyaokunk 2.4. azt látjuk, hogy ez még mindig kisebb, mint amit Mészely a dudári magyarokon (2.9) talált. Fő drázi helyzeténél fogva a megvizsgált 3 község, tehát megfelel az iddigi közölt adatoknak, melyek szerint Keletmagyarország felől fokozatosan csökken a III as vércsoport. A legutóbb magyar fajtaikat Marosfalva rejtegeti, ahol a lakók 15 százalékának vércsoportját meghatároztuk és úgy találjuk, hogy azok túlnyomórészt az A, II-es és a O, IV-es vércsoportba tartoznak.

Hogy az eddig leirt blyegek figyelembe vételével megtudjuk, hogy a három községben ma milyen fajtaelemek ismerhetők fel, a következőkre kell tekintetnek lennünk. A községek történetéből láthatjuk a változatos népi életet, mely a három községben nem egyformán alakult, de az egyre szaporodó idegen eredetű családnevek mutatják, hogy állandóan új elemekkel bővül. A legkevesebb idegen hangzása névvel Marosfalván találkoztunk s mert ennek a községnek hasonló nevű lakói már 1570-ben is előfordultak, bizonyítja, hogy az idegenek ugyszólván csak az utolsó emberöltő alatt telepedtek ide. Nem így áll a helyzet a szomszédos Ujbarson és a távolabb fekvő Kiskozsmályon. Marosfalván az ugoros és turáni típus mel-

Dr. Lehotzky Brunó polgármester a város f. hó 18 án tartott rendes közgyűlésén a város életének minden mozzanatára kiterjedő jelentést terjesztett be, amelyet a közgyűlés köszönetének kifejezése mellett egyhanguan elfogadott. A terjedelmes jelentésből az alábbiakat közöljük:

Az eredményes munkának, a közigazgatás zavartalanulásának és az egészséges városfejlesztésnek előfeltétele a kellő anyagi eszközök előteremtése. Ezért elsősorban az adóhivatal és a javadalmi osztály működéséről kívánok megemlékezni.

F. évi november hó 30-i állapot szerint az együttesen kezelt közadókál az évi előírás-ként, már a helyesbítések figyelembevételével szerepel 703.125.13 P, az 1939 evről előírt helyesbített hátralek 319.094.62 P, az össze-sített követelés közadókban: 1.022.219.75 P, melyre befizettetett 722.057.72 P, ughogy november hó végén mint hátralek szerepel 300.162.03 P, ehhez járul az 1938 évi együttesen kezelt közadók helyesbített hátraleka 145.126.57 P, melyre befolyt a f. évben 15.677.63 P s így ezen a címen még hátralekként mutatkozik 129.448.94 P.

Az egyéb adók, illetekek és járulékok címén f. évi november hó 30 ig a következő le-rovások történtek:

- 1) alkalmazottak kereseti adója - 18.006.80 P
- 2) " rokkant " - 2.180.03 "
- 3) " külön " - 18.306.31 "
- 4) inségjárulékok - 15.199.93 "
- 5) közmunkavállalás - 9.335.49 "
- 6) ebadó - 1.183. " "
- 7) végatási díjak - 21.755.81 "
- 8) husogyszatási adó - 19.336.67 "
- 9) borfogyszatási " - 20.153.44 "
- 10) sörfogyszatási " - 867.73 "
- 11) szeszfogyszatási " - 4.946.99 "
- 12) italmérséki illetek - 7.155.92 "
- 13) husvizgatási díj - 2.897.48 "
- 14) helypénzekből befolyt - 14.677.16 "

Összesen: 156.002.76 P

A fentebbi részletezés szerint a f. évi január hó 1-től, november hó 30-ig terjedő időben közadók, illetekek és járulékok címén a városi pénztárba befolyt összesen 893.738.11 P.

Az adóhivatal és a javadalmi hivatal létszámának megállapítása sajnos még mindig nem történet meg, mivel a minisztérium az erdélyi problémák megoldását helyzi természetesen előtérbe és ezért nekünk is türellemmel kell kivárnunk az intézkedést. Mindnyájan egyetértünk abban, hogy legelső-sorban székelj véreinknek kell megadnunk minden segítségét és támogatást.

Hasonlóképpen megoldásra váró feladat a földadó kivetésének alapjául szolgáló földadó kataszter rendezése, amelyben 1935. óta a változások nincsenek keresztülvezetve. A munka megkönnyítése érdekében megkísér-lem az 1936-37. években lefolytatott kataszteri felmérés anyagának szlovákiai hatóságoktól való megszerzését, amely irányban előterjesztést tesz a pénzügyminisztériumnak.

A városi gazdaság a város mezőgazdasági művelés alatti ingatlanainak csekély kiterjedésénél fogva csak szerény keretek között működik, azonban az elért eredmények így is kielégítőek. A 145 magyar holdnyi szántóból és rétből 80 hold házi kezelésben volt megművelve, 65 hold pedig bérlet útján volt hasznosítva, ebből 50 hold a határon túlra eső terület. A saját kezelésben termelt ga-

bona, kukorica és takarmány értéke összesen 17.342— P-t képvisel. A termények részben az állatok takarmányozására voltak felhasználva, részben pedig értékesítve lettek.

A városi gazdaság üzemereményét kedvezőtlenül befolyásolta azon körülmény, hogy szölen alkalmazott katonái bevonulása idején ezekenk bére fojósítottat és helyettük újabb munkásokat kellett beállítani, ami kettős kiadással járt. Ugyancsak hátráltatta a nyári munkálatokat egy pár lónak katonái igénybe-vétele, amely miatt az ősi szántások egy része is elmaradt.

A mérnöki osztály működéséről a következőkben számolok be:

Az utak építésére és fenntartására elő-írányzott 40.000 — Pengőből nagyobb munkálatként elkészült a Jókai utca folytatásában és a Brach Ferenc utcában 524 fm. hosszban makadám uttest építése 21.437.05 P költséggel, továbbá a Kálvin téri 70 fm. hosszú keramit burkolatú uttest építése 6105.55 P költséggel és az Ozmán-tér kövezése 15.075 Pengő költséggel, amelyből egy rész az 1941 évi költségvetés terhére esik. Ezenkívül kisebb tételekkel szerepel különféle városi utak, hidak és átjárók karbantartása. Az Ozmán-téri házak lebontása részben a szociális közmunka rovatán nyert elszámolást.

Az uszodaépítés befejezésére nevezetesen a medence és épület körüli betonjárdák létesítésére a medence egyik oldalán a csempének cementvakolattal való pótlása a vendéglő előtti terasz kiképzése, betonkerítés létesítése, parkosítás és fűtésítés munkálataira 5000 P használtatott fel, ezenkívül különféle napszamos munkák 3500 P összegben a szociális közmunkák rovatán voltak elszámolva. Az uszoda részére beszerzett egy villamosmotorral hajított szivattyú az ugró-décszák alatti lemellyített medencerész vizének kiszivattyúzására és a park öntözésére 1618 P összegben. A régi uszoda medencéjének betömése és az új uszoda felé betonkerítés létesítése részben a szociális közmunkák rovatának terhére végezettek el.

Az épületek fenntartására előírányzat szerint 18.347 P volt felvéve, póthitel útján kijelöltetett 10.489 P, így összesen 28.836 P állott rendelkezésre. Ezen összegből a normális karbantartási munkálatokon felül a következő rendkívüli munkák végezettek el.

- 1) Az új városháza átalakítása - 5500 P
- 2) A gimnázium belső tatarozása, festések, mázolások megújítása, szerelési munkák kijavítása, iskolapadok átmázolása és klotzetok átalakítása - 8300 "
- 3) A Városi Vigadóban két bérlakás átalakítása - 6000 "
- 4) A polgári iskolában tatarozások és kerítés javítása - 2000 "
- 5) A régi laktanyában tatarozások - 1500 "
- 6) A Libalomol épületén javítások - 800 "

Összesen: 24.100 P

A vágóhídon a hizósértékek elhelyezésére egy nyitott sertésölt alakítottat 4000 P költséggel, ezenkívül házi kezelésben ugyanott egy nyitott fészter is készült.

A Napközi Otthon mellett a gondozónő részére egy szoba-konyhás lakás épült 3600 P költséggel, amelynek teljes befejezését a korai fagyok megakadályozták.

A vármegyeház összes átalakítási munkái

lett idegen jelleggel nem találkozunk. Erre utal az a termelt, arckonfiguráció, szinkomplexó stb. Ujbarson már csak néhány család őrzi híven az előbb említett fajta jellegét, nagy többségben küönbörő fajtákkal, elsősorban dinárral keverten fordul elő. A taurid és keletbalti arc mellett egy-két mongoloid arc is felismerhető. Amint a rendelkezésünkre álló fényképek segítségével rekonstruáljuk a látottakat, úgy érezzük, hogy az Ujbaróti mordottak fokozottabb mértékben vonatkoznak Kiskozsmályra. Itt még több típus és a típuson belül is különböző mértékben domi-

náló jellegek mutatkoznak.

Egy-két esetben előfordult a pesi és ugyannyi északi blyegcsoport arca utal, hogy ilyen beütések is történtek.

Amikor a mai országhatár mellett fekvő kisközségek arculatát vizsgáljuk, csakoz felénk mered az a kérdés, hogyan volt lehetséges, hogy ez az idegen uralom alá kényszerített, törőmseltszett magyarság húsz évben át rabkényeret evett.

A folyóirat végül 32 lakos fényképlelvételt közli.

4059020 P tesznek ki, a végső elszámolás folyamatban van.

A Ferenc József utca 10. sz. alatti őrszemélyzeti laktanya átalakítási költségei összesen 16860.19 P-t igényeltek. Ugyanezen épületben a légóalmi központ építése 637.50 P-t emésztett fel, ezenkívül a központ belső felszerelése további 1900 P-be került.

A ravatalozó épülete 29500 P-be került, az elszámolás folyamatban van.

Az öreg tűzoltó-laktanya és szertár lebontott.

Az Ördögárok 2000 P költséggel kitisztított, a kiszámlázás az érdekeltség terhére folyamatban van.

A műszaki költségvetés előírászatában felvett tételek általában teljesen ki voltak merítve, csupán a kórház előtti közút betonaknájának elkészítése maradt el, ugyszintén a nyilvános WC létesítésére előirányzott hitel költött le az 1941. évre és a levente-lőtér létesítése szenvedett halasztást.

A Podluzsánka-patak és az Ördögárok szabályozási tervei az érsekújvári kulturtermnöki hivatalnál előkészítés alatt vannak a helyszíni felmérések már befejeztettek.

Az építési mozgalom természetesen csak szerény keretek között maradt, 1940-ben csupán 9 új épületre és 10 átalakításra kértek építési engedélyt. Az anyagbeszerzés mindinkább fokozódó nehézségei és az ár-emelkedések következtében egyelőre nem is remélhető e téren javulás. A helyzetet némileg enyhítették a városban folyó középítkezések, ugyint az említett városi közmunkák, továbbá az egészségháznak, a járásbíróház épületének és az állomás-épület átalakításának munkálatai. A jövőre nagyobb közmunkára alig van kilátás, mindössze a MÁV tervezetleg közelebbi garázsépítést az állami autóbuszok elhelyezésére és folyamatba tette az állomás előtti tér kiképzését.

A városrendezés és fejlesztés előmunkálataiként a legfontosabb volna a város felmérés befejezése, amelynek alapján sor kerülhetne a városrendezési terv elkészítésére. Előkészület alatt áll az egész ország területére egységesen megalkotandó építési mintaszabályzat kibocsátása, amely természetesen számot vet az egyes települések jellegével, lélekszám-szerinti nagyságával és beépítési módjával.

Az inségenyhitő tevékenységet a család-vedelmi alap létesítéséről szóló legújabb előírások alapján a Vármegyei Közlölet Szövetkezet irányítja. Az országos szociális felügyelő-történt előzetes tárgyalás az ő jóváhagyása alapján a Várm. Közlölet Szövetkezet hitelt nyújtott a vasuti bekötőt és a Bercsenyi utca kiépítéséhez a városi 1941. évi költségvetés terhére. Ezen munkálatok sürgős megindítása annak érdekében történt, hogy a katonaságtól leszerelt munkások kereset-hoz jussanak, a korai erős fagyok azonban ehetetlenné tették az építést folytatását.

A vasuti bekötőt építését a Vármegyei Közlölet Szövetkezet ifj. Korinek Lajos vállalkozónak 31588.50 P vállalati végösszegben adta ki, a Bercsenyi utca építését pedig a Vank és Piszarenko cégnek 17587 P összegben. Az utóbbi munkálat költségeihez hozzászámítandó a Sabler örökösöktől megvásárolt terület vételára és makadám kivitelezés útjának kiskocka és keramit burkolattal való ellátása, úgy hogy az összköltség 22600 P-re fog emelkedni. A munkások foglalkoztatása a szigorú téli sulyos gondot képez, miután mint egyetlen munkalehetőség a kőbánya üzembentartása jöhet számba. Jelenleg 45 ember van alkalmazva, nincs kizárva azonban, hogy sikerül a Garam gátépítési munkálataihoz a kulturtermnöki hivatal által igényelt kőanyag szállítást elnyerni, valamint egyes törvényhatósági utakhoz kőanyagot szállítani és ez esetben a foglalkoztatott munkások létszámát mintegy 100 főre lehetne emelni. A munkások alkalmazásának elsősorban a családtagok száma vetetik figyelembe és a munkások váltott csoportokban vannak foglalkoztatva úgy, hogy a nagyobb családok hosszabb időn át maradnak munkában.

A produktív inségenyhitő tevékenységen kívül igen sulyos feladatot képez a munkaképes és munkaképtelen szegények támoga-

KARÁCSONY ESTE

Ira: HALÁSZ LÁSZLÓ

MELODRÁMA

Sötét este van, zimankós téli este,

Sötét este van, Nagykarácsony este.

Hull a hó, csillogó fehér hó mindent betemetve,

Karácsony este van, Nagykarácsony este.

A templomtoronyban megkondul a harang:

Hívók jöjjetek giling-galang,

Bűnös emberek hálaímaja szálljon ma az égbe,

Megváltotta őket Krisztus születése.

Zuzmara fészkel a fák ezernyi ágán,

Rozzant viskó áll a kis falu határán.

Ablaka csak szalma, papírhulladékok,

Vakszemeket mereszt az ajtóhasadék.

Magányosan néz bele az éjbe,

Dacol a viharral, nem füstöl kéménye.

Zokogó orkán sírásbafült hangja

Bele-belezüg a mély siralomba.

Benn a viskóban szomorúság, bánat,

Kis beteg fekszi a régi rozzant ágyat.

Szeme visszaveri a mécses pislá fényét,

Lelke visszasírja élte gyermekségét.

Kint dühöng a vihar, élesen fúj a hó,

Meg-megmozdul néha az elhagyott viskó.

Benn vajúdik a beteg halált szülni készen,

Valahol kutya vonit, lenn a faluvégen.

Megmozdul a beteg, néz bele az éjbe,

Ajka meg megrándul, nagy a szenvedése.

— Anyám, ma van nagy Karácsony . . .

Hol a karácsonyfám? . . . Anyám én nem látom . . .

Nincsen? . . . nincsen karácsonyfám? . . .

Nem hozott a Jézuska? . . . nem gondolt rám? . . .

— Anyám, te sírsz? Ugye azért, mert beteg vagyok? . . .

Anyácskám mondd, de meg nem halok?!

Nem, nem, én élni akarok . . .

Élni, hisz oly fiatal vagyok . . .

— Ne sírj anyácskám! Ha megnövök, fogok dolgozni rád,

És a Jézuska majd hoz szép nagy karácsonyfát.

Lesz alatta minden, nagy hintaló, szánkó,

Ugye jó lesz, nagyon jó

— Anyám, halod-e? Megkondult a harang. Éjféli misére, mennek az emberek,

Mindenki megy, csak én vagyok beteg, csak én nem mehetek . . .

Jaj nem! nem megyek . . . anyám, ne engedjétek!

Fiatal vagyok, . . . én élni akarok, . . . élni . . . élni . . .

A szél rikoltva fut végig a tájon, a halál ül rajta röhögve kajánon.

Leborul az anya kis gyermeke mellé, sudár fa a viskó előtt derékba tört ketté.

Sötét este van, zimankós téli este,

Sötét este van, Nagykarácsony este.

Hull a hó, csillogó fehér hó mindent betemetve,

Karácsony este van, Nagykarácsony este

tása. Az összes segélyre szoruló létszáma 419 család 1191 lélekkel. Ebből munkaképtelen 128 család 155 lélekkel, munkaképes szegény 188 család 718 lélekkel és csökkent munkaképességű vagy női családfenntartóra utalt 103 család 318 lélekkel.

A szociális alap bevétele december hó 1-ig 21.330 P volt. A teljesített kiadások figyelembevételével jelenleg mintegy 6300 P áll rendelkezésre.

Bejelentem, hogy a népkonyha f. évi december hó 23-án megnyitja és ennek fedeztetére a f. évben 1100 P áll rendelkezésre. Tervbevettem kb. 160 szeretetszomság szétosztását, egy-egy csomagban burgonya, bab, lencse, tarhonya, liszt és só lesz megfelelő mennyiségben. Még a nyár folyamán beszerzett tűzifából a legszegényebbek között mintegy 130—150 q tűzifa szétosztását vettem terbe. Az elszegényedett kisiparosok és kereskedők részére karácsonyi segélyezés címén 1000 P-t utaltam ki az ipartársulatnak méltányos szétosztás céljából. Az iskolásgyermekek karácsonyi felruházására 1500 Pengőtványok felhasználni.

A zöldkeresztes tejakció során az anyák részére, 135 személynek naponta 67 és fél liter tej kerül szétosztásra, 455 tanulónak pedig naponta 114.5 liter tej van kiosztva. A zöldkeresztes tejakcióval kapcsolatban a gyermekek téli ebédeltetésére 1000 P biztosítottam.

A katonai szolgálatot teljesítők családtagjai részére szeptember—december hónapokban kerek összegben 24000 P került kifizetésre. A petroléum ellátás terén az ásványolaj ipari anyaggyártóknak bizottság az eddigi évi 30000 kg-nyi mennyiséget közbenjárásomra évi 37500 kg-ra emelte, amellyel az igényeket, bár szűkösen, nagyrészt ki lehet elégíteni.

A városi számvevőség mint a belügyminiszter ur alárendelt szerv az idevonatkozó rendelkezések és utasításoknak megfelelően teljesíti feladatát, nevezetesen állandó ellenőrzést gyakorol a város gazdálkodása felett. Gondosan felügyel a költségvetési hitelek felhasználására és a város terhelő kötelezettségei teljesítését tekintetében. Megállapítása szerint a város gazdasági ügyvitele kielégítő rendben folyik.

Uj bevételi források biztosítására ezidő-

szerint nincsen mód, ezért nagy gond fordítani az általános takarékosagra.

A város bevételeinek fokozása érdekében előterjesztést teszek a közmunkából való eddigi 5%-os városi részesedésnek felemelése iránt és ugyancsak az ebadóba való részesedés megállapítása érdekében.

Sulyos terhet jelent a várost terhelő kölcsöntartozások törlesztése, remélhető azonban, hogy a folyamatban lévő nemzetközi tárgyalások során sikerül némi előnyt elérni.

Az anyakönyvi hivatal a f. évben december hó 1-ig 103 házassági, 147 születési és 230 halálesi bejegyzést eszközölt. A kiadott helyhatósági bizonyítványok száma meghaladja a 2700-at, vagyoni és szegénység bizonyítványból közel 2400 drb. került kiadásra.

A városi tűzoltóság a f. évben 16 helybeli és 2 vidéki tűzrethez vonult ki, 3 ízben pedig árvízvédelemmel tartott. A kerületi rendezési felügyelő elrendelte a városi tűzoltóság felszerelésének kiegészítését és a tűzoltóaktanya céljára szolgáló régi láktanyai épületre új megfelelő átalakítást és berendezést. A légóltalmi előírásoknak megfelelő munkálatok nagymértékben foglalkoztatják a hivatalt és az idők követelményeinek megfelelően nagy gondot kell fordítani a légóltalmi szervezet tökéletes kiépítésére.

A városi villamostelep eredményei a nehéz

gazdasági viszonyok dacára kielégítőek, az elmúlt évvel összehasonlítva az áramellátás alig 10%-os csökkenést tüntet fel. A munkabérek kötelező emelése egy évre átszámítva évi 2400 P löbbletkiadást jelent a közvilágítás, a kirakat és reklámvilágítás csökkenése városunkat nem érinti, mivel vízierővel előállított és külföldi elektromos energiát fogyasztunk.

Az áramvetelési megállapodás ügyében állandó tárgyalásban állunk a győri ipartelepek részvénytársasággal és ugyancsak az iparügyi minisztérium illetékes osztályával és minden reményünk meg van arra, hogy a jövő év elején a városra nézve előnyös feltételekkel sikerül megállapodnunk, amely megállapodást annak fején teljes egészében a közgyűlés elé terjesztünk.

Igen tisztelt Képviselőtestület! Igen súlyos körülmények között zárjuk ki f. évet és sajnos még egyáltalán nem bontakoznak ki a kedvezőbb viszonyok körvonalai, úgy, hogy a jelenleg fennálló különféle nehézségek állandóságával kell számolnunk, mindaddig, amíg a külpolitikai bonyodalmak és a haborus vizsgálart Ebben a helyzetben egyetlen kötelességünk van: megtartani azt, ami gondunkra bízott és ezt csak úgy érhetjük el, ha mindenki teljes odaadással teljesíti a reá háruló feladatokat. Dolgoznunk kell erőnk teljes megfeszítésével, a jobb és boldogabb jövőnkért.

Gazdák gyűlése Léván

A Külföldi Mezőgazdasági Kamara f. hó 18-án Léván tartotta közgyűlését a vármegyei közgyűlésben. Rágha Károly elnök megnyitójában az erdélyi részek visszatéréséről is megemlékezett és a közgyűlés lelkesen ünnepelte Kormányzó Úr-ukat.

Majd dr. Szászai Andor kamerasi igazgató tárgyalta be jelentését, amit a közgyűlés közönséggel is fogadott.

Farkas Dániel a győri mezőgazdasági bizottság elnöke felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy jelszavakkal nem lehet gazdálkodni, hanem csak szaktudással. A tergvizsgálkodást ne tisztviselő, hanem felolós szakemberek vezessék. Sok rendelet van, amit nem mernék végrehajtani. Olyan rendelkezéseket kell hozni, amelyek végrehajthatók. Szóval teszi a fahitermelés körül a vízszárazságot, ami félhíányt idéz elő. A sertésrák járványozásának megszüntetését és a tejelő tehenek részére fehérje tartalmú takarmányt kell készíteni.

Rágha Károly elnök megállapítja, hogy a Kamara közgyűlést azért hívta össze Lévára, hogy a Kamara tagjai megismerkedjenek Léván és vidéke magas mezőgazdasági kultúrájával és a Duna egybékét sem lehet elválasztó vonal a magyar gazdák között. Majd ama reményének ad kifejezést, hogy a tervezett alkotmány reform után nagyobb szerep fog jutni a hivatásszervezetnek. A mai gazda csak termelővéneinek irát és a tisztességes polgári hasznát kívánja. Helyes árpolitikát kér, amelyben már benne van a tergvizsgálkodás is. A földbirtok reform végrehajtása ne legyen a napi politika kérdése, hanem a közgazdasági észszerűség. Közönséget mór a földmiveltésügyi miniszternek a felsőházban elmondott beszédéről. A mezőgazdasági termelők állásának munkájáról szólva kijelentette az elnök, hogy mindent nem szabad a kormánytól várni, hanem magunknak a gazdáknak is kezdeményezőknek kell lenni.

Birtal Iván volt komáromi főispán azt hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság legnagyobb problémája az, hogy nem jövedelmez. A mezőgazdaság jövedelméből a tétellel kell az önálló gazdaságokat kialakítani, a földbirtok 5-10 holdas felaprózása nem szolgálhatja az állam érdekét.

Pintér Béla orsz. képviselő azt hangsúlyozta, hogy ne csak a mezőgazdaságtól várják az áldozatkészséget, hanem a másik termelői ágól is osztályoktól is. A felsőbb hatóságok előtt a mezőgazdaságot csak olyan egyén képviselje, aki csupán ebből él, más jövedelmét nincs. A mezőgazdasági termelő és értékesítési biztonnak olyan hatáskört javasol adni,

mint amilyennel az országos Árkormánybiztos rendelkezik.

Nagy Gyula (Léva) kiegészítő indítványára pedig az, hogy a Kamara vonja meg az érdekképviseletet és vezető szerepet szőkölt, akik a kartellekben is helyet f. gálnak.

Jaross Vilmos ny. főispán a cukorrépa árának alacsony megállapítását tette szóvá. Szerinte a cukorrépa árát nem most, hanem nyáron kell megállapítani, minek érdekében a Kamara az ÖMGÉ vel és a társkamerákkal intezzen feltérjesszést a földmiveltésügyi miniszterhez.

Koczor Gyula főispán felszólalásában megállapítja, hogy a gazda az ország pillére s ma a uylátszik, hogy elvesztette önbizalmát, hishihi lesz. Ha a mult idők gazdatiszadalmi is elvesztette volna önbizalmát, akkor elvesztett volna az ország is. Amint ezer éven keresztül meg tudtuk hirdetni a gazdák az életről, akkor most is meg fognak tudni küzdeni. Ismeri a bajokat, de nem lehet való az, hogy a gazdák mindég csak ráfizetnek a termelésre, mert ha ez így lett volna, akkor a magyar földbirtoknak tekintélyes része nem került volna zsidó kézre. A magyar nemzet, családok és saját érdekkörben is veszték el maguktól a hishihiüset és az ezerezes magyar hittel és bizalommal tekintenek a jövőbe, így a gazdatiszadalm fenn fogja tudni tartani ezt az országot.

Doby Imre mezőgazdasági munkás (Söny) azt hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság jövedelmességének biztosítása a munkás és a gazda közös érdeke és érdeke a nemzetnek is. Ha ez nincs meg, akkor milliók nyomora áll be, amit a lelkismeretlenség kihatással és a falusi nép a városokba tódul. A mezőgazdaság a nemzeti jövedelem legnagyobb tényezője, folytonosságát a jövedelem emelkedésével biztosítani kell. A hosszú idős tartó mezőgazdasági válság rossz helyzetet teremtett a mezőgazdasági munkásság körében. Ezzel foglalkozni kell. A külföldön dolgozó magyar mezőgazdasági munkások a magyarságra szegényen soha sem hoztak. Közös erővel, gazdával és munkással kell a bajokat orvosolni.

A közgyűlés egyéb ügyek megtárgyalása után üdvözöl távirattal intézett a földmiveltésügyi miniszterhez, amelyben köszönetét fejezte ki feladói beszédéről.

— MA KARÁCSONYI SZINIÉLŐADÁS. Az áll. elemi isk. tanulóit ma d. u. féltény órai kezdettel a Kat. Körben karácsonyi szőjátékokat adnak elő. Bálépidij nircs, a tankönyvköcsönző alpra adományokat elfogadunk.

Városi közgyűlés

Léva város képviselőtestülete szerdán tartotta évnegyvenes rendes közgyűlését. A közgyűlést három városatyja jelenlétében nyitotta meg a polgármester, ez a szám később tizenháromra emelkedett. A közgyűlés végén Hármoryik János szóva is tette a városatyák közömbösségét a közgyűléssel szemben. A polgármester Hármoryik felszólalására megjegette, hogy ezt a figyelmeztetést neki kellett volna a távollevőkhez intézni, de annál nagyobb lehet a hatása, ha egy képviselőtestületi tag figyelmezteti társait vállalati kötelességük teljesítésére. — A közgyűlés megnyitása után Vojtás István helyett-s polgármester betérjesztette a polgármester összefoglaló jelentését, melyet lapunk más helyen talál az olvasó. Boros Béla a jelentéshez fűzött felszólalásában arra irányította a figyelmet, hogy a városnak a forgalmi adó részesedésének a felemelését kell kérni és kieszközölni a forgalmi adóhivatalnál, hogy a város közzük-ségeitnek biztosítása nagyobb fedezetet nyújt a világháborus emlékműre vonatkozó kérdésére azt a választ kapta, hogy az akciót a közelmúltban alakult városi bizottságtól átvette a világháboru alatt alakult bizottság, amely az emlékmű felállítására az akciót megindította s e bizottság elnöke dr. Kmoskó Béla kijelentette, hogy a bizottság rendelkezésére áll 12 ezer pengő nem elegendő az emlékmű felállítására, így még további gyűjtésre van szükség. Korpás László ama kérdésére, hogy a folyó évben milyen összeget fordított a város utak és járdák építésére, a számvevőség a jövő közgyűlésen adja meg pontos számszerűséggel a választ. Szalfajárdákat a külpolitikai okokból előálló anyaghiány miatt a folyó évben nem építhettek. Prachár István a vasuti bekötő ut építésével kapcsolatban ama kívánságot fejezte ki, hogy jövőben ne mellőzzék a városi építészeti bizottság véleményét az utépítésekkel sem, mert ha ugy is van feltüntetve a költség, hogy az utat a Vármegyei Népjóléti Szövetkezet építteti, abban benne van a város pénze is. Az előadó bejelentette, hogy a polgármester megegyezett létesített Sabler-örökösökkel a Berzenyi utca rendezéséhez szükséges 90 négyszögöl területnek 1600 P árért történő megvásárlására. A közgyűlés jóváhagyta. Tekintettel arra, hogy a Városi Végadó bérlőjéről megvonták az italmérési jogot, amely tény a bérlő és a város között létesített szerződés értelmében szerződésbontó ok, a közgyűlés elhatározta, hogy a szerződést felbontja és a Vigadó Pock Mátyas budapesti lakosnak adja bérlé évi nyolcezer pengő összegért, ez azonban 1943-tól évi 1428 pengővel emelkedik. A minisztérium a visszacsatolt felvidéki területen újabb rendeli az országos vásárok számát és idejét. A közgyűlés az eddigi vásárok száma mellett döntött. A mérnöki ügyosztály műszaki tisztai állására a polgármester Gunda Tivadart nevezte ki, az állampépítészeti hivatal ideiglenes tisztviselőjét s három hivatosos tüzőrt alkalmazott a polgármester. A Kossuth utcában építeni tervezett postahivatal telének vételárát 11428 pengőt, a pénzügyminisztérium a városnál kiegyenlített. Mivel a város vegyonleltára legutóljára tíz év előtt volt felértékelve, a közgyűlés elhatározta az újrafelvételt s a vagyon felértékelésére bizottságot alakított. Az állami népiszkola törvény szerinti hozzájárulásához 1600 pengőt a közgyűlés megszavazta, ugyancsak megszavazta a második pótköltésvetést is az időközben felmerült létesítményekre 20860 P szükséglettel, amelyre a fedezet rendelkezésre áll az orsz. családvédelmi alap 50 ezer pengő államegylet folyósított szociális közmunkákra. Az előadó bejelentette, hogy magló-sértések hiánya miatt nem tudja jelenleg felállítani a város a sertéshizlaldát. Elhatározta a közgyűlés, hogy Hörömpöly Imre sertéskereskedőnek ideiglenesen berbeárja a Libamalom egyes helyiségeit, ahol a bérlő sertéshizlaldótelepet létesít. A sertések áruba bocsátása kizárólag lévai fogyasztásra történhetik. Akucs László, Belik József, Hármoryik János munkáskérdésekben, Váczy István gazdaságkérdésben szólalt fel. A közgyűlés elhatározta, hogy a városi munkások részére munkarendet alkotott s bizottságot küld ki a munk

káskérdéssel összefüggő kérdések megoldására. A polgármester beszámolt a népkönyha létesítéséről, az elagott kisiparosok és kis-kereskedők karácsonyi segélyezéséről, melynek részletei a polgármesteri jelentésben olvashatók. Tekintettel az ezévi utolsó közgyűlésre a polgármester meleg szavakkal emlékezett meg munkatársai, a tisztviselők munkásságáról, amellyel őt támogatták, ugyancsak támogatja a képviselőtestületnek is a támogatásért és a harmonikus együttműködésért,

amiből csak áldás származhat a városra. Kellemes karácsonyt és boldog újévet kívánt a képviselőtestületnek és azon keresztül az egész város közönségének. A képviselőtestület s a város közönségének jókívánatait dr. Korpás László képviselőtestületi tag fejezte ki a polgármesternek s köszönetet mondott mind neki, mind a tisztviselői karnak azért a burgó munkásságáért, amit az év folyamán a város érdekében végeztek.

Békesség Néktek!...

Egy Gyermeke született ma,
zeng boldog angyalének
a betlehemi égen.
— Békesség Néktek!

Hallgassanak az átkok
s a lázadó miértek!
Emberré lett az Isten,
— Békesség Néktek!

A Szeretet szállt földre,
hogy egymást szeressétek
s egymásban is az Istent.
— Békesség Néktek!

A Jóság öltött testet:
ne gyilkoljatok gépek,
se nyelvi, se kéz, se gázok.
— Békesség Néktek!

A Tisztaság ragyog fel:
vad lázai a vérnek
a lelket ne emésszék!
— Békesség Néktek!

Ma összezsugorodtak
szédítő messziégek:
szív szível összeforhat.
— Békesség Néktek!

Nem huzhatnak a porba
a testi kötelékek:
megistenülhetsz ember!
— Békesség Néktek!

Megistenülhetsz ember:
az Isten emberré lett.
Fogadd be az örömhirt,
— Békesség Néktek!

Egy Gyermeke született ma,
zeng boldog angyalének
a betlehemi égen:
— Békesség Néktek!

JUHÁSZ LAJOS.

Az árvák karácsonya

Az esti lámpák fényét csillogva tükrözi vissza a fehér hótakaró. Emberek sietnek az utcákon, kezükben csomaggal, hogy tartalmát kiborítsák a karácsonyi boldog usztalra és szelelték szemébe elővarázsolják az örömkönyveket.

Karácsony este van... Ma hozsainát zeng minden, ma összelelkeznek a szívek, egymáshoz simulnak a lelkek, elhúlnak a mindennapi gondok, kismúlnak a ráncok, ma kis vonattal, hirtelével játszik nagyapó is unokája mellett.

Mennyi boldogság, mennyi örömkacajrúgy fakad fel a Szeretet ünnepe. És mégis sokan vannak, nagyon sokan, akiknek nem jut semmi, vagy csak igen kevés a karácsonyi melegből, szívjóságból, akiknek mindez elérhetetlen, továbbá déltől. Az árvákra gondolunk, azokra az opró kis embergöngyökre, akik meglepelt ruhában, lyukas cipőben, arcukra fagyott könnyel vonsozlják a keresztet az Élet kálváriás útján. Ajkukon a nyomorogók és éhezők jajsza sikolt némán: Fázom, éhes vagyok...

A lévai társadalom meleg szíve otthont adott az opró, nincstelen emberpalántáknak, otthont, ahol nem érzik a tél hidegét, a fagyos szelet. De van egy szokás, mely szerint vendég érkezésekor mindenki a legjobb ruháját veszi magára, legszeiben díszíti fel a lakását. Az árvaház kis lakói is vendéget várnak, a Jézuskát, aki majd hoz nekik sok szép, karácsonyfát, meleg ruhát, cipőt, fehér kalácsot s talán még játékok is. Repeső ömmel várják azt a pillanatot, amikor a feldíszített karácsonyfán kigyúlnak a szeretet opó, de forró lángjai s mikor hálálat szívegy buggyan ki ajkukon a „Mennyből az angyal”.

Emberek! Hagyjuk meg ezeket az opró emberkéket örökre a „Mennyből az angyal” lejtőt hozzatok! Tucatában, ne törjük össze ne tegyük ki a hideg tébe az ő öpölásra szoruló fiatal, rügyező lelküket. Ne ismerjük még meg a gondokat, a kenyéririgységet, a kázdést, a beldő, főjaldmat. Egyszer ugyanis rájuk szakad az Élet. De addig is juttassunk nekik kisebb-nagyobb ajándékokat amit mi könnyen nélkülözni tudunk, de nekik a világot jelenti. Törődjük le a könnyeiket és pótoljuk a meleg, simogató anyai kezét.

Adakozunk az árváknak!

Karácsonyfa gyertyagyújtás az árvaházban
f. hó 24 én délután négy órakor lesz, melyre az árvák barátait és jövevőit szeretettel várja
AZ ÁRVAHÁZ VEZETŐSÉGE.

lgazságos arányt a munkásság karácsonyi segélyezésében

A Magyar Dolgozók Hivatásszervezete felirattal fordult az illetékes miniszteriumokhoz, a városokhoz és a munkaadói érdekvédelmi testületekhez a munkásság karácsonyi jutalékának ügyében. Ebben a beadványban a Hivatásszervezet kéri, hogy mind a közlelő, mind pedig a magánütemeknél

a munkásság ugyanolyan arányban részesüljön egyévi folytonos szolgálat esetén karácsonyi jutalékban, mint a tisztviselői kar.

A továbbiakban kifejezi a Hivatásszervezet beadványa, hogy a munkásság általános, felémelet és arányos karácsonyi jutalékát költségteletől indokoltá teszi a nagy drágaság, amely súlyosan nehezíti életükre és amelyhez viszonyi va a 7 százalékos drágasági pótlék, különösen az alacsony keresetűknél, aig jelentett valamit. E sorban nemzetellenes és emberi érzések támasztják alá a Hivatásszervezetnek ezen kérését, hogy legalább a karácsonyi ünnepek alatt legyen néhány gondtalan napja a munkásságnak is.

D: nagy horderejű az a szempont is, hogy a munkásság a karácsonyi jutalékából

legalább adósságai egyrésztét megfizethesse, legsrükségebb elzalogosított holmijait kiválthassa, biztosíthassa további hitelképességét az élelmezési és ruházati üzletekben s ugyan ismét fokozottabb munkakészséggel és lendülettel, megelégedettséggel teljesíthesse hivatási kötelességét.

„Nem egyenlőséget akarunk a fenti előterjesztéssel a karácsonyi jutalék kiosztásánál, hanem csak egyenjogúságot.”

A Hivatásszervezet felterjesztésében. Nem összegegyenlőséget kér a munkásság, hanem csak azt, hogy az ő kisebb havi keresete után ugyanolyan százalékos arányban részesüljenek karácsonyi jutalékban, mint a tisztviselők, igazgatók, vezetők az ő nagyobb fizetésűk és család jötekek után. Mindenki a saját munkaterületén működik körre az üzemi termelésben és járul hozzá a termelési jövedelem előéréséhez, méltányos tehát, hogy szonos százalékos arányban részesüljenek a karácsonyi termelési juttalékban.

— MEGJELENT A MAGYAR VETÉS. Az egyre nagyobb lendülettel előretörő Magyar Szociális Npmozgáson Magyar Vetés címen agrárhitványt indított, amely a magyar agrárnép anyagi és szellemi felemelkedéséért harcol. A lap különösen a KALOT és az agrár Hivatásszervezet taborában orvond nagy népszerűségnek, mert a közel félmillió tömeget mozgató két szervezet régóta vár egy ilyen friss szellemű, szociális magyar néplapra. A Magyar Vetés minden héten csütörtökön este jelenik meg és szombaton este eljut a legkisebb magyar tanyára is. E föltételése egy évre 5 pengő, negyedévre 1.30 pengő. Ezen szám ára 10 fillér. Tömege rendelésnél a teljesítő 25 százalékos kedvezményt kap. Mgrandelhető a Magyar Vetés kiadóhivatalára, Budapest, V. Hórvéd u. 10. Postacím: Állampoztari csokszáma: 16.412.

Gyümölcsstermelés

November hó 10 én e helyen megjelenő szakközleményünkben már foglalkoztunk a gyümölcsök nyúlár elleni védelmével. A kérdés nagy fontossága miatt ezúttal ismét rátérünk a kérdés megvitatására, tekintettel az idő előrehaladtott voltára (még nem késő) s arra, hogy határjárásaink alkalmával még sok helyütt látunk fiatal gyümölcsösöket, melyek a téli nyúl- és vadkártétel ellen a mai napig sem nyertek védelmet.

Későre, hogy nem csak a nyúl, hanem a nagyvadak ellen is a ghatosabb védelem a gyümölcsösök bekerítése. Ez a megoldás azonban igen sok esetben a gyümölcsösök felvése, vagy kötésesség folytán megoldhatatlan, másrészt ha a kerítés meg is van, éppen a fekvés, erdő (közéleget) a magas hó, vagy a kerítés alacsony volta miatt nem elegendő. A kerítés nagy hibája szokott lenni, hogy alsó szélé a talaj felszínén van, amikor is nyúl — alkamas helyeken — kikaparja alóla a földet a átkuják a kerítés alatt. Ha a hó eléri a 40—60 cm-t, sőt hófúvások esetén heyanként a 1—1.5 m t, úgy az 1—1.5 m es d-ókerítés sem nyújt gyümölcsösöknek védelmet. Erett a kerítés készítésénél a drótsóványt szeressük 10—20 cm mélyen a talajba. Ha a kerítésnek már meg van és a földbe való beeresztés nem történt meg, a drótsóvány alsó szegélyét az oszlop között 1—2 helyen cövekkel rögzítsük. Nagy havoasok és hófúvások esetén a kerítést szabadítsuk meg a megcs hótól, hogy az alacsonyabb betemetett kerítésen a nyúl és szarvas át ne ugorhasson. Ne bízzunk előadóvány-kerítésünkben, mert ezeken szám-

talán olyan lézag van, melyen a nyúl, sőt a sorsvas is átjuthat.

Féltékbeől kiűnik, hogy a leghatasabb vadkártól elleni védkezés, a bekerítés sem ad teljes védelmet gyümölcsösünknek. Ezért ezen felül — a helyi körülmények szükség szerinti — az egyes gyümölcsfákat is védelemben kell részesíteni. Hi kerítésnincs, ez utóbbi mell elengedhetetlen. Vonjuk be fiatal (2—10 éves) gyümölcsfáink törzseit koronamagasságig több rétegben újszappírral, tuskés gallyakkal a törzs körülkötésével, vagy

dörtháló, lyuggatott hulladékpléh faszekes hasonló alkalmazásával.

Bármely módot is választjuk gyümölcsfáink védelmére, vagy akár kettős védelmet is nyújtunk, fontos, hogy munkánkat elvégezve, gyümölcsösünket ne hagyjuk magára a jól végzett munka örömeivel, hanem az eredményt a esetleges hibálat és hiányokat kísérjük állandóan figyelemmel, hogy baj esetén azonnal tudjunk intézkedni.

UNDI GYÖRGY.

KOLONFÉLÉK

Társadalmi naptár

December 26. D u 4 órakor a Férj Mária Kongregáció előadása a Katolikus Körben.

December 31. A Katolikus Kör szilveszteri teastije

December 31. A Lévai Nőegylet teastije a Városi kávéházban az árvák javára.

Január 5. A HONSZ és a Tűzharcos Szövetség ótórati bajtársi teája a Kat. Körben.

Boldog és megelégedett karácsonyi ünnepeket kívánunk kedves olvasóinknak, hirdetőinknek és lapunk minden barátjának.

— A NŐI MÁRIA KONGREGÁCIÓ vezetősége eúon is hílas köszönetet mond mindazoknak, akiknek támogatásával lehetővé vá, hogy a teadú után és bazar jövedelméből a Szeretet Ünnepeire 113 szegényorsógyermekket ruháztunk fel, akik között 80 ruhát, 10 télikabátot, 11 pár cipőt és 12 pár harisnyát osztottunk ki. A fődne szant kis Jézus ádása legyen minden megértő pártfogón. Köszönettel: a Kongregáció vezetősége.

— A NŐEGYLET SZILVESZTERI TEASTIJE. A Lévai Nőegylet szociális árvaházi jótékony szilveszteri teastijét ezidén meg a szir hásteremben, hanem a városi kávéházban rendezi meg, a szokásos vevoraután időben. Ötökék: ótórati teastu. Beéptítj nincs.

— A REF. ISKOLA KARÁCSONYFA-ÜNNEPELÉRE ma délután négy órakor lesz az egyházközség tanácstermében. A szűk és érdeklődőket szivesen hívja és várja az iskola igazgatósága és az egyház előjárósága.

— NEGYEDSZÁZADOS JUBILEUM. Dr. Lehotsky Bruno, Léva város polgármestere most töltötte be közsolgálatának negyedszázadát. Ebből az alkónból a város tisztviselői kara tisztelőileg tisztelgett a polgármester előtt és Vojtás István helyettes polgármester tolmácsolta a tisztviselői kar jókívánatait.

— AZ ERDELYI EST. A Lévai Katolikus Kyr az Iko ankávi Npművelési Bizottságk karöltve f. hó 14 én erdélyi estet rendezett. Ugy látszik, hogy az erdélyi est rendezésének szp gondolata nem tudta megfogni a lévai közönség le'két. Kövesen tapasztak a szervezőknek, de ezek azután igazán lelkesen. S omolányi Jzsef gimnáziumi tanár Erdélyről írott érdekes tanulmányát olvastuk, kiemeltek ebben történelmi szerepét, szellemi és gazdasági jelentőségét. Milton István és Turpinsky Jzsef cigányzenekiszíttel erdélyi dalokat énekelték szép-n zengő hangon, melyek sikertel. Billa M-riska, Róndi Károly, György Jzsef és Dobány N. egy fa u i vidám életképű mutattak be sok érdekesességgel és humoros jóizzel. Billa Margit pompás szavallata a szivekhez talált. Terezy: Uj palota épül című költeményét adta elő. A befejező sorok uán: Magyar nők, vessétek el a pirostól és gverték bordan a téglát, felzugott az egyetértő taps. Papp-Váry Elemérné: Magrendől a Kárpit c. versét Biri Jzsef szavallta. Ngyon szép és megérdemelt sikere volt a gimnázium vegyoskarának,

amely Vásárhelyi Gólgota virágok e hazafias éneket adta elő. Ez azt a Magyar Híszkegycyel nyit és a Himnusszal zárult.

— VITÉZI HJR. Ij. Kerényi Béla vitézi vérományos, vitez Kerényi Béla lévai m. kir. csendőrtörzserőrmester fia f. hó 16-án a Varmegyei Vitézi Séték székkapitánya előtt a vitézi esküt letette.

— A LÉVA ÉS VIDÉKE HITELSZÖVETKEZET újból felújta a szlovákiai hitelszövetkezetek magyarországi betéteseinek és egyéb hitelezőinek figyeimét, azokat is, akik eddig csupán statisztikai összesítés végett jelentek, hogy követeléseik adatainak összesnyjtése céljából a minisztérium 6480—1940. M. E. számú rendelete értelmében, miat a visszacsatolás előtt Léváról Szlovákiaá áttelapított szlovákiai hitelszövetkezetek, többek között a Földműves Köcszönd Páozárak (Rovnická Pokladnica) stb. hitelezői fennálló követeléseiket az intézet illet-helyiségében a bejelentéshez szükséges nyomtatványok kitöltése mellett vagy személyesen, vagy postá utján, de mindkét esetben a követelést igazoló okmányok és esetleges egyéb iratok bemutatása mellett, amelyeket a bemutatónak láttatmoza és elismervény mellett visszaszolgáltak a Hitelezővetkezet, legkésőbb 1940 december 31 ig feltöltendő jelentésbe, mert ellenkező esetben, ha az országos Kiszponti Hitelezővetkezetnek ezen követelések tervezett kicserélésére vonatkozó eljárása eredményre is vezetne, hitelezővetkezetünk még üzletátruházás fennfőzása esetén sem lesz felelős oly követelésért, melyekre vonatkozólag bejelentés 1940 december 31 ig nem történt.

— A VÁROS GONDOSKODOTT TÜZELŐFÁRZ. Léva város polgármestere — amint azt a városi közgyűlésen bejelentette — megállapodást létesített a Lévai Uradalommal, melyszerint a város élveszi az uradalom fakészletét, amelyet szlovákiai erdőbirtokáról szállít be Lévára. A fát rászorult szegényebb néposztály részére kereskedelmi árnál alacsonyabb, kedvezményes áron osztják ki majd a régi lakत्याnu udvarán.

— BEFEJEZDTEK AZ ADVENTI ESTEK. A mut vasárnapj adventi esten szünőnig telt a Katolikus Kyr nagyerme. Óm látni, hogy ezeket az estéket Léva egész kat. társadalmá magáévé tette. De meg is érdemelték az előadók a nagy érdeklődést. Etelaky Lajos, a lévai áll. polg. iskola igazgatója a férfi és a nő hitvasaról, a katolikus házasságról beszélt. Rimutatót arra, hogy a nő igazán nsygot alkotni csak a családi életben tud, ahol a halhatatlan gyermeki léleknek tolmáolja. Sem nem maradt szárazon, amikor az édesanyjáról beszélt. Umlárik István eszperesnébántó a szíve hozta vissza a nő óvárosába. It koplatla az elemi iskola padjait és amint ő mondta, oly jól esett tekintetével végigismogatni a rég nem látott helyeket. Ó Krisztus Eryháznak ismertető jegyeiről beszélt. Mischak István pbenáns meleg szavakban köszönte meg az előadásokat. A két előadás k zött az áll. polg. iskola tanulói kitűnő alakítású mutatták be Városi István Erzsike című jelenetét Szerep őv voltak: S:ye'hik László, Bánysz István, Supala Anna, Misik Mirosl, Senessy László, Pál Zsófi, Kovács Tibor, Havran Lajos és Drudos László. — Mivel 22 én az egész városban karácsonyi ünnepek lesznek, az adventi est elmarad. Nagybőjben is szeretettel várja a rendezőség ugyanazt a lelkes közönséget kulturálisra.

— BETLEHEMI JÁTEKOK ENGEDÉLYEZÉSE. A lévai rendőrkapitányság tudoma-

sára hozza a közönségnek, hogy december hó 22-től 25-ig érvényes engedélyeket csak olyan egyéneknek ad ki, akik erkölcsi szempontból kifogás alá nem esnek. A játékok alkalmával kizárólag a helybeli római katolikus plebania hivatal által látmozott és jóváhagyott szöveget szabad előadni A rendezés a betlehemesek részére irásbeli engedélyt ad ki s ebben feltétlenül kiköti, hogy a játékok előadása alkalmával szigorúan tilos mindennemű o'y magyartást, me'y a vallásos érdelettel sérti, továbbá az erőszakos, vagy tolakodó magatartás. A rendőrkapitányság kéri a közönséget, hogy ezen rendelkezéseket a saját érdekében maga is ellenőrizze és az esetleges visszaélésekről a legközelebbi rendőrszázmat azonnal értesítse.

— ÉRTESÍTÉS. A Lévai Légi Ligai csoportja január elejétől a régi honvédiskegységben (sz. 44. sz. szobában) nyor elhelyezést. A hárcsoport parancsnokai, a háztulajdonosok által a 34 biz. Légi 1940. sz. határozat szerinti 1/10-os tanf. díj nyomtatvány árának a náuk befizelt összegét a csoport pénztárába jan. hó 1-től a fent megjelölt helyen szolgáltatassák be.

— FALUSI CSENDEKZET HÍJ közönségben dec. 8 án egy szönszözt összejövetelen valaki fejbeütötte Minarik Jeromos 19 éves legényt, aki suyas sérüléseket a lévai kórházba szállították, de a műtéttel sem tudták megmenteni, Minarik egy hét muva kisznevett. Az ügyészség rendelkezése értőn felboncoltak s megállapították, hogy a halált az ütéstől származó komplikációk okozták.

— TOLVAJ VENDÉG Salica Birta kóromári származó arisztánó Vámosadányban éjszakai szállást kért és kapott Taliga Sindornétól. Másnap reggel, amíg Taiigák a teheneiket fejték, a vendég bucsu nélkül eltávozott, de magával vitte T. ligák asztaltérióját és ötven pengő pnt. A lopást jelentték a lévai pályaudvaron a szolgálatos rendőr felismerte a leányt és letartóztatta.

— ELFOGOTT BETÖRŐK. A lévai vendőség letartóztalt két cigánybetörőt, a szociál Kottár Lászlót és a nyárádi (Porsony m.) Sztója Mityást, akik a vidéken 17 kisebb-nagyobb betörést követtek el s Ipoly-szeten a tempómból a szentesgártártól vitték el. A betörőket két év tóra kérészt, míg most egy éjszaka a ladányi cigánytanyán sikerült felűni őket. Átdták az ipoly-sági ügyészségnek.

— HIREK A SZMKÉ KÖRÉBŐL. December 15 én a barsandrái SZMKÉ a Npművelési bizottsággal karöltve nagyszerű kultúrálódat rendezett. Az előadást L hoczky közösi bíró, a SZMKÉ helyi szervezetenélőke nyitotta meg és údvözölt az előadók kat. E uán Fija Tiborné a nyitavőgyi magyarak népművelési kircseiről tartott nagyszerű előadást. Uána Fija Tibor Léva történetét ismertette. A délután Bluch Inre nagyszerű gárdijának számai tették szinesés. Vagú Bluch Inre közönsé meg meleg hangon a sikeres és mélyhatású előadásot. A kultúrdu után befejeztével a SZMKÉ helyi szervezete választmányi ülést tartott Fija Tibor körzeti titkar ismertette a SZMKÉ nagyszabású terveit. A gyűlés közönsémet fejtze ki és údvözölte a SZMKÉ vezetit: S:hubert Tódort és Rivay Iván grotok. Zselizen is tovább folynak az előadások. Vasárnap az egyik előadó betegsége miatt a SZMKÉ népszerű és fáradságtalan élőke, Bujza Jzsef két előadást tartott. A hont-biskéri mintaszervezetben is ének az est. Nagy Béla vezetésével fo'vik a munka. D.c. 20 án dr. Leidánosi Gyula tartott nagy-sikerű előadást.

— KI KELL FÜGGESZTENI A LEGKISEBB MUNKÁRÉKEKET A MÜHELYBEN ÉS AZ ÜZLETBEN? A legkisebb munkabéreket megállapító rendelet előírása szerit a bérhátszázotot feltöltető táblázatot minden üzemben ki kell függeszteni. Ez a rendelkezés az egész országra vonatkozik és akik ezt megszegik, kihágást követnek el, tehát meg is büntethetők. Ennek a rendelkezésnek a betartását ellenőrzik és azokkal szemben, akik a rendelet előírásának nem tesznek eleget, megindítják az eljárat.

Tájékoztatás a sertések levégésének korlátozásáról

Ugy értesültünk, hogy a közönség a házi hizlalásban lévő sertéseket tömegesen levégje, miáltal gazdasági károk származhatnak, mert esetleg még kelően fel nem hizalt sertések időelőtti levégására kerülhet sor. Erre az ügyben Bányi Endre a városi közgyűlésen kérdést intézett a polgármesterhez, aki kijelentette, hogy a közönség tévesen értelmezi a rendeletet.

A sertések időelőtti levégására semmi szükség nincs, sőt: ellenkezőleg, egy a magánosok, mint pedig az egész közönség érdeke azt kívánja, hogy a sertések minél jobban felhizla va kerüljenek levégésre. Tudjuk, hogy minél suyoosabb a sertés, annál nagyobb a mai időkben olyannyira fontos zsirbőrazom és általában a jól felhizalt sertés éősulyának nagyobb hányada mutatkozik mint hiszonsi háló szű, hus, szalonna és főleg zsir formájában.

A közönség megnyugtatóra közöljük, hogy a sertések levégésének korlátozásáról birtok földművelésügyi miniszteri rendelet 241.700—1940 F. M., megjelent a Budapesti Közlöny I. évi december hó 14-i 254. számában, egyáltalán nem tartalmaz olyan intézkedést, amely a legcsekélyebb mértékben is indokoltá tenné a közönség aggályait. Sőt éppen ellenkezőleg, ez a rendelet is ezt előzta, hogy megakadályozzák a sertésállomány gyors megrikítást a sertés időelőtti levégása következtében.

Az idézett rendelet szerint 100 kg éősulyt el nem ért zsirsertést, 60 kg éősulyt el nem érő hussertést, valamint malacot akár közfogyasztás, akár megfogyasztás céljára levégni tilos. Ez a tilalom kényszervégzés esetére, valamint arra az esetre, ha a sertés, állatorvos megállapítása szerint, gazdaságosan nem hizlalható, nem vonatkozik. A tilalom alól a polgármester takarmányhiány esetében felmentést adhat. Magánfogyasztás céljaira csak saját hizlalású sertést szabad levégni és csak annyi éősulyban, amennyi a sertés tulajdonosának és a háztartáshoz tartozó személyeknek egy évi élelmiszeresre elegendős. Ez az éősúly egy korábbi földművelésügyi miniszteri rendelet értelmében (153.900—1940 F. M. Budapesti Közlöny I. évi április 14-i 88. szám 11. §) családtagként zsirsertésnél 30—40 kg-ra, hussertésnél pedig 50—70 kg-ra tehető. A szegődményes alkalmazottak esetleges természetbeni járandóságai ezekkel a rendelkezésekkel egyáltalán nincsenek érintve.

Tulajdonképpen mindaddig, amíg a zsirjegyek rendszere Lévára kiterjesztve nincsen a fentebbi éősúly megkoriságok városunkban még nem is alkalmazandók.

— **HÁSZAMTÁBLÁK PÓTLÁSA.** Tudvalevő, hogy február 1—15. között népszámlálás lesz Magyarországon. Ezzel kapcsolatban szükséges, hogy minden község és város, tekintet nélkül lakosainak számára, gondoskodjék a belterületen levő lakóházaknak számtáblával való ellátásáról még akkor is, ha az utak, utcák és terek elnevezése még nem is történt meg. A belügyminiszter előrendelet, hogy a lakóházak házzámtábláiban fennálló esetleges hiányok — a ház tulajdonosok költségére — legkésőbb 1941. január 31-ig megszüntetendők. — Léván is tapasztalhatjuk, hogy számos helyen hiányzik a házzámtábla, több helyen pedig be van meszelve, így nem látható. Rendbe kell hozni, mert a hatóság szigorú ellenőrzést fog gyakorolni.

— **A III. KIADÁS MOST JELENT MEG az Arany Karácsonyi Album legértékesebb magyarzenegyűjteményből.** A legszellemesebb szövegírók találkozás az új csupa derű, sláger Arany Karácsonyi Albumban 39 hangosfilm, operett, tánc, dal, magyar néma a tartalma. Mindenki megtalálja benne időének a legjobban megfelelőt. Karácsonyra a legnagyobb meglepetés. Ára hat pengő.

— **HÁZTARTÁSI TANFOLYAMOK.** A Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara Alsószecse és Szécs közönség részére hethetes női háztartási gazdasági tanfolyamok rendezése ügyében tett javaslatot a földművelésügyi miniszterhez és határozott ígéretet kapott azok megtartására.

— **TALÁLTATOTT** husz pengő káspénz; igazolt tulajdonosa a rendőrkapitányságon átveheti.

— **A SZÉPMŰVÉSZET** karácsonyi száma, a szokottnál tövőbb terjedelemben. Újra pompás színes melléklettel jelent meg. Csányi Dániel, a Szépművészeti Múzeum főigazgatója a nemrég elhunyt kiváló székegy festőművész, Márton Ferencről emlékező tanulmányban emlékezik. Molnár Ernő a Karácsony és a művészet ősi kapcsolatait, Csányi Miklós a harsai főoltár két eddig ismeretlen szobrát ismerteti, Mirkus László, az Operaház igazgatója a színpadi díszlet stílusáról, Hoffmann Eötvös Zichy Mihály Faust illusztrációjáról, Czabó Emőre a magyar bűvészek művészetéről, Voit Pál János Ernő főfőző falstestvényeiről, Mihalik Sándor a reguzsi dóm szegedi ereklyéjéről, Vitéz Nagy Zoltán Madgyessy Ferenc művészetéről, László Gyula egy XII. századi regensburgi varcosok vállkőről, Horváth Tibor pedig Hrai Buisen modern japán festőről értekezik. A gazdag számot a Kiállítások és a Művészeti Élet rovatai valamint a Rózsás Madonna (Szépművészeti Múzeum) színes melléklete és 16 oldal képmelléklet egészíti ki. A Szépművészet a legszebb karácsonyi élmény. Mutatványsságot szívesen tud a kiadóhivatal: Kir. Magy. Elyetemi Nyomda, Budapest, VIII. Múzeum körút 6.

— **MEGJELENT A HID UJ SZÁMA.** Címlepleja B. Jor Guitt ábrázolja az új Békay-darab négyes főszerepének egyik változatában, mint cseledeletnyit. Az új szám írói: P. Ábrahám Erő, Faja Gáza, Kállay Miklós, Kátajev, Möriz Zsigmond, Möriz Virág, N. dinyi Zoltán, Sütősi Zoltán, Terstényi J. Jenő. Nemeik László a színházi hét eseményeiről számol be. Nagy képs riportok: a Gyöngyösbokrotáról; látogatás Ferenczy Bóni szobrászművésznél; érdekes képek azokról az építészeti tervekről, amelyek nem valósultak meg Budapesten; Világíradó, Divatrovat színes divatképek; film; képs sportikék a csodaszó magyar kisgyökökről, két regény, novellák, versek. A Hd pályázata; 1000 pengőt kaphat egy levélért. Magyar anekdoták, gazdag szászorvot. Főszerkesztő Z. Lajh Lajos.

„Erdélyért”

Eddig befolyt: 897 07 P
Léva m. városi tisztviselők és alkalmazottak „Erdélyért” való mozgalom javára adomány 286 76 P
Összesen: 1183 83 P

Kriek-siremlék.

Eddig befolyt: 459.— P
Vida János ref. tanító Hölvény 10.— P
Összesen: 469.— P

Nyilttér*)

Hámornyik János urat Léván a dohánygyárudá előtt és az autóstánon nyilvánosan, ok nélkül megsértettem, ezért tőle ezuton is bocsánatot kérek.

Léva, 1940. december hó 15.

MELICHER JÓZSEF.

*) E rovatban közöltéért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

PÁLYÁZAT.

A Lévai községi iparos- és kereskedőtanonciskola felügyelő bizottsága pályázatot hirdet a női szabáztási szakrajz és technológia, női fodrász ipari szakrajz és technológia tárgyaknak heti 8 órában való tanítására. Ezen óradódi allás fizetése tőrvény szerinti. A választás érvénye 1942. júniusáig terjed. Pályázati határidő 1940. dec 31. Kérvények a felügyelő bizottsághoz címezve az iskola igazgatóságánál nyujtandók be.

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK. Szabó József Pécka Erzsébet fia József Ferenc — Mohácsi Imre Botlik Erzsébet fia Ferenc — Hladicek Ferenc Ormos Julia fia József Péter — Varsányi Sándor Balya Maria fia György Károly Gusztáv — Bogóy István Kovács Emterencia fia István.

HALÁLESETEK. Nikischer Árnád 64 éves — Minárik Jeromos 19 éves — Berka Mária 5 éves — Klapács Erzsébet 6 éves — Pomothy János 73 éves — Dávid Gyula 21 éves.

A Bars rádió-műsora

Állandó műsorszámok hétköznapokon

Budapest I. műsorán:

6.45 Torna, hírek, hanglemezek — 10 Hírek — 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat — 12 Harangszó, Himnusz, időjárásjelentés — 12.40 Hírek — 13.20 Időjelzés — 14.30 Hírek — 14.45 Műsorismertetés — 15 Arólyamberek, piaci árak — 16.45 Időjelzés, hírek — 17 Szlovák és ruszinnyelvi hírek — 19 Hírek magyarul, románul — 20.40 Napi összefoglaló hírek

Vasarnap

BUDAPEST. 8 Ébresztő, Szózat, Hanglemezek 8.45 Hírek 12.20 Melles Bala-zenekar 13.45 Hírek 14 Hanglemezek 15.30 Veress Károly és fia cigányzenekara 16.30 Szász Magyar karácsony, előadás 17 Hírek 17.15 Honvédműsor 18.25 Munkás a munkásnak, előadás 19 Hírek.

Hétfő

BUDAPEST. 10.45 Milven ut a világ legelső, karácsonya, felolv. 12.10 Szókratizotó zene 13.30 Fáyoly Jancsi cigányzenekara 15.21 Balalajka zenekar 16.15 Téli márdvédelem, felolv. 18.15 Beszkárt-zenekar.

Kedd

BUDAPEST. 10.20 Költők karácsonyestje, felolv. 12.10 Zöldy Sándor hegedű, zongorakísérettel 13.30 A József nádor 2. honvéd galgaleréde zeneke 15.20 Szókratizotó zene 16.15 Mindenki karácsonyfája, közv. 17.15 A Székesfevárosi Zenekar 18.30 A Rádió Szalonzenekara 19.45 Tanszly Ilona karácsonyi verseket mond 20.21 Anyalok zenéje, képz. dicsőség. (Karácsonyi zene.)

Szerda

BUDAPEST. 8 Ébresztő, Szózat, Hanglemezek 8.45 Hírek 12.30 Az Operaház zenekara 14 Hanglemezek 15 Tarka karácsonyi gyermekdélután, előadás 15.45 Bura Sándor cigányzenekara 17.15 Művészhasznáparok tarka delutánja, hanglelv. 19.20 Sport-redmények 19.25 Csipkerózsza-kisasszony. Zenes hangjáték 20.40 Hírek.

Csütörtök

BUDAPEST. 8 Ébresztő, Szózat, Hanglemezek 8.45 Hírek 13.30 Vörös Sári és Básthy-Badics Gyula magyar nótákat énekel, kísérő Sára Elemér cigányzenekara 13.45 Hírek 14 Hanglemezek 15.30 A Mária Terézia I. honvéd galgaleréde zeneke 17.15 Mecsek R. dolfi és Polgár Tibor ketzongorás jazz-műsora 17.30 Hangeképek a karácsonyi sporteseményeiről 18 Kerti ünnep Petropolisban. Egy helyszíni közvetítő álma 18.55 Sporteredmények 19.20 Székegy karácsony. Hangjáték két képen 20.10 Új hanglemezek a karácsonya alatt.

Péntek

BUDAPEST. 10.20 Ruszin hallgatónak. A ruszin asszonyok kézimunkái, előadás 12.10 Rendőzzenekar 13.30 A Rádió Szalonzenekara 16.15 Százötvenéves a magyar színeszet, előadás 17.45 A visszatért Erdély emlékei, előadás 18.10 Pertis Jenő cigányzenekara.

Szombat

BUDAPEST. 10.20 Karácsonyi és újvi népszokások a Rábaközben, felolv. 12.10 Lakatos Flóris és fia cigányzenekara 15.20 Országos Postászenekar 15.40 Az élelmiszer korlátozása és az egészség. (Hustalan napok, zsirjegy, egységes kenyér), előadás 17.40 Paksy Jenő és Gáll Imre két zongorán magyar nótákat ad elő 17.55 Gyorkartói jótanácsok kezdő sietők számára, előadás.

Jégpálya nyitva, olcsó bérletek, este kivilágítva. 1041

Simor u. 6. számú ház (a bírósági palotával szemben) előadó. Érdeklődni: P. Buzogány Lajos, Kecskemét, Jókai u. 39. lehet. 1042

Barázdák között

Falusí gazdaember, az alsószecsei Kúcs Gyula kopogtatott be hozzánk egy füzet verssel. Azt mondja, mint a föld egyszerű gyermeke, a „Barázdák között“ írogatta. (Ez a címe a 14 verset magában foglaló füzetnek, amelyben pacsirtadal szól, buzakalász ring, a magyar határ illata érzik és sir az ősz.) Azt mondja szóról-szóra, hogy nem írói babérokra pályázik, hat elemjével nem állhat oda az intellektuel versenyzők közé azzal a gesztussal „vagyon olyan legény mint te“. Kedvtelésből írogat, hogy feledje az élet keserűségét és a földnépet vigasztalja vele. Buzdítással itt mutatjuk be a kis füzet legjobb versét, amely legjobban kifejezi a magyar falu lélkét, érzésvilágát.

PARASZT VAGYOK

Paraszt volt az apám, én is az vagyok
Kérgeskezű és magyar paraszt,
Nem vágyódtam sose úri módra
A sorsommal megelékszem én.
Zajgó világ nem az én világom,
Akkor boldog igazán a lelkeim
Ha a mezőt kidölelni látom.
A pacsirtadallal kel a piros hajnal
Ezernyi hangot ad, mennyei haranggal.

Sosem átkozom paraszti sorsom
Nem szégyenlem, hogy kopott a ruhám,
Bár sokszor lenézett, e paraszti soram,
Mely úz és hajt sok-sok tudarcon,
Hogy miért van ez így? e tudt sosem mondom.
Magyar hazának küzdő parasztja,
Ki aranyat terem az éhezések
Akinek siró kesergő lantja
Rabja egy magyar, csodás jövőnek.

És mégis, őh! hányszor lenéznek,
Féltés önzőnől gúnyos szavak,
Reményt, álmot s könnyet fakasztanak
De azért hitem mégis megmarad.
Hazámért égő szívem szerelme
Érzem örökre, színtelen megmarad.
És megmarad, a pacsirtadal, s forró napsugár,
És e sok-sok kincsért, ha gúny is a jutalom,
Nem szégyenlem azt: hogy paraszt vagyok.

Az ellenőrzés kormánybiztosságának értekezlete Léván

Az Ellenőrzés Orsz. Kormánybiztosának rendeletéből Bars és Hont k. e. o. vármegyék alispánja tisztértekezletet hívott egybe f. hó 13-án a vármegyeháza kistanácstermében, amelyen Sáska Dezso alispán elnökölt. Megjelentek az értekezleten a megye főszolgabírái, Léva város polgármestere és rendőrkapitány, a csendőrszárnyparancsnok, az összes községi főjegyzők és az árfelügyelettel megbízott előadók, valamint a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara képviselőiben Kern Oszkár kamarai tag.

Az ellenőrzés Orsz. Kormánybiztosságánál legutóbbi felügyeleti szakosztályt állítottak fel, amelyhez új alispánok hívták meg a megye ellenőrzését, mért az eddig nem részesült olyan erőteljes és intézményes munkában, főképpen a vidéken, mint ahogy az megkívánható lenne. Az árfelügyeleti osztályi rendeltetése a legfontosabb közérdeklődési cikkeik árának ellenőrzése és az árak betartásának a gyakorlatban való keresztülvitele.

Eznek az új rendszernek a közigazgatás tisztviselői előtt való megismertetése céljából érkezett városunkba Beszter László ár-kormánybiztossági ellenőr, aki előadásában ismertette az értekezlet célját, a mostani árrendszert, az árak egyöntetűsége és az árrendszert maradéktalan fenntartásának szükségességét és a fokozott ellenőrzés keresztülvételét, amit a mai rendkívüli viszonyok, az általános háborús és világgazdasági hely-

zet hozott életre. Az árszínvonalnak fenntartása egyenlő a gazdasági élet konszolidációjának megővésével, s ezen feladit teljesítésévé áll, vagy bukik a magyar közigazdasági élet ügye, tehát az ellenőrzés hatálya, s ehhez minden rendelkezésre álló eszközzel meg kell ragadnunk, mondatok többek között. Az átmeneti idő alatt alakult ki a mai árrendszer az 1939 aug. 28-iki árak rögzítésével, amelynek alapvetése mellett megidőzt az árak módosulásának folyamata, amit különösen befolyásolt a külföldi piac megszűnése.

A vilápiacnak nagy hatása volt a magyar mezőgazdasági életre és így a tenzódó mezőgazdaságot támogatni kellett, ami aztán oly arányban jutatta hogy további fejlődése biztosított. A mezőgazdasági termékek drágulása azonban kihatott egyéb területekre is, s így az ipari termékeknél még bizonyos diszkrézió áll fenn az agrárról azonban már beszűkült. Az így kialakult árrendszer, amely most érvényben van, egyensúlyban van, s így a mezőgazdasági termékek árban további változás nem kívánatos, nehogy az infláció veszedelme álljon elő. A magyar gazdaságpolitika megalkotta ezt az árrendszert, ennek az árszintnek a rugalmasságáról azonban állandóan gondoskodni kell. Az értekezlet feladatának tekintti az ellenőrzés terén fennálló zavarok kiegyenlítését és a legszigorúbb ellenőrzés megszervezését. Eddig a mezőgazdasági termékek nagybani ára volt meghatározva, a kicsinybani árak kiszámítása a kalkulációra volt bízva. A közigazgatási tisztviselőkre hárult tehát a feladat az őrhelyek tartása szempontjából, ahová őket hivatásuk állította, nehogy a magyar közigazdasági élet esetleges megrázkódtatásán menjen keresztül.

Az árszintet ellenőrizni sokkal helyesebb a kiskereskedelemben, a nyílt piacokon és az árak felemelkedését megakadályozni, csak így lehet rendet teremteni a gazdasági életben. Vármegyék és országoszerre ez a célja az értekezletnek, hogy az árak országos és egy színvonalon tartva legyenek szabályozva. Köztét gazdálkodási rendszerünk mellett nem szabad áruhiányok előfordulni, az árunk nem szabad eltűnni a piacokról csak azért, mert azok szabályozva és ellenőrzve vannak. Pedig mint látjuk, érdemes megmelegíteni az árszintet, mert ez bevált és ellenkező esetben igen súlyos kihatás lenne annak a gazdasági életre.

Kérdés az Árkormánybiztosság a 805000 sz. rendelet, ugyancsak rendi kezésként áll sz. 1920 évi 15 törvényekről, amely azonban igen nehézkes, mert bírósági hatáskörbe utalja az egyes eseteket. Sokkal hatályosabb ennél az 1939 évi 8180 M. E. számú rendelet, amikor a közigazgatás vezetőinek jövedelmének a bírósági hatáskörbe utalják gyorsabb elintézés végett.

Igen hatóságos eszköznek írja az előadó még a prepáradit is, a sajtót amelyben állandóan elszóznak kell tartani az ár és ellenőrzés kérdéseit. Szervezkedjék meg a nagy közönység is az árak mesterséges felhajtása ellen, ne legyen antiszociális az állat, hogy saját maga veri fel az árakat kicsinyes egyéni szempontból.

A közigazgatás összes exponenseinek figyelmébe ajánlja tehát ezt a rendkívül fontos árkérdést, kérvényes annak legszigorúbb ellenőrzését, mert az Árkormánybiztosság szintén ellenőrizni fogja a hatóságilag szervek működését tekintetben.

E után az értekezlet a kérdés gyakorlati részére térve át helyi, járási, megyei vonatkozásban megállapította a minális árakat és a terményeknél a kiskereskedői haszonok csokait is.

Sáska Dezso alispán megköszönte az értekezlet utmutató előadást, megígérte, hogy ezt a mai időben rendkívüli nagy horderejű kérdést a vármegyében minden rendelkezésre álló eszközzel támogatni fogja.

KOPA TRÉFÁI

Éz még abban a szerencsétlen cseh világban történt, amelyből szerencsésen kilabaltunk, mint valami hosszú ideig tartó nagy nyavajából. Grammenter gazdák álltak a nagyhatalmu csendőrrmester előtt különösen főbenjáró nagy bünel terhelten. A szólohegyen, a bor-pincében a magyar Himnuszot énekeltek. Az pedig tudvalevő, hogy ez az ének nagymértékben alkalmasnak találtott az akkori hatalom által a cseh köztársaság amogy is labilis — mert csak csendőrszorongyokon nyugvó — alapjainak megrendítésére.

Ez őrmester dult-fult, hogyhát, hogy merték ezt az irreddenta nótát énekelni?

— Hát nem szabad? — kérdezte hamiskás pillantás kíséretében az egyik magyar.

— Nem hát! ordított rá kivörösödött képpel az őrmester.

Nagytó sohajt s fájdalommal a gazda és hozzátesszi:

— Meghalt Máttyás...

— Ki az a Máttyás — ripakodik idegesen az őrmester.

— Máttyás? Az király vót — magyarázza a delikvens — és sajnos, meghalt.

— No és aztán... dühösködik a csendőr.

— Aztán? Hát aztán szépen eltemették... tette hozzá sokatmondón a himnuszéneklő magyar gazda.

Léva megyei város polgármestere.

4509. adhv. 1940. szám.

Hirdetmény.

Értesítem a közönséget, hogy minden fajta kutya a városi adóhivatnaln (Városhaza földszint 26 sz.) 1941. évi január hó 1-től, január hó 31-ig bejelentendő.

Évközben szerzett eb nyolc napon belül, kölyök kutya pedig hat hetes korában esetről-esetre ugyanott azonnal bejelentendő.

A bejelentés elmulasztása büntető eljárást von maga után és azonkívül a be nem jelentett kutyát a hatóság kiírja, mely intézkedés ellen felebbezésnek helye nincs.

Léva, 1940. december 19-én.

VOJTÁS
polgármester h.

Karácsony másodnapján
este nyolc órától évszáz
n a g y s z a b á s u

ÖSSZTÁNC

az Iparos Körben dr. Sternádné vezetése mellett. —
Jazz- és cigányzene!

Vámosladány község előljáróságától

2177—1940.

Hirdetmény

Vámosladány község 1941. évi január hó 15-től 3 évre **bérbeadja** a saját tulajdonát képező **kovácsműhelyt és lakot.**

Kikiáltási ár 20 pengő.

A nyilvános árverés 1941. évi január 7-én d. e. 11 órakor lesz megtartva a körjegyzői hivatalban.

A feltételek a körjegyzői iródban megtekinthetők.

Vámosladány, 1940. december 17.

ELŐJÁRÓSÁG.

Léva megyei város polgármestere.

ad. 95f6—1940. Dr. Va. szám.

Hirdetmény

Léva megyei város polgármesterének rendelkezésére a város területén a természetes jég termelése, gyűjtése és forgalomba hozatala szigorúan tilos. A Perc és a Podluzsánka partokból tilos jéget termelni. Vonatkozó rendelkezést megtekinthető a városi hirdetőtáblán.

Léva, 1940. évi december hó 12-én.

Polgármesteri hivatal.

Egy tölgyfa ebédülő butor, valamint egy 300 ccm OHV. motorkerékpár jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1021

Eladó kisebb lakóház, mely áll szoba, konyha, kamra és egy nagyobb mellékhelyiségből. Cim a kiadóban. 1022

Háziöléseket vállal Szunyogh János, Tompa Mihály u. 2. 1023

Keveset használt rövid, szürke női bunda 80 pengőért eladó. Bővebbet Damjanich u. 1. 1015

Rádió és egy íróasztal eladó. Egyetértés utca 20. sz. 1016

Kiadó Nagysallón 1 v. két szép lakás, mely alkalmas italmérésre, vagy gazdálkodásra. Bővebbet Fabianek Gyula úrnál, Nagysalló. 1017

Halat pedig Moravcsiknál vegyen, Léván Horthy Miklós ut 77. 876

Leghasznosabb karácsonyi ajándék egy női vagy gyermek eső-gumi-köpeny! 9.— P-től minden nagyságban beszerezhető P. Balogh Mici kézimunkaüzletében, Damjanich u. 1. 1024

Harisnyafejelést, talpalást, szemfelszedést P. Balogh Mici kézimunkakereskedő vállal. 1026

Eladó egy hosszú és egy rövid férfitélikabát Schoeller u. 6. 1027

Kiadó butorozott szoba külön bejárattal. Eladó rádió, vadászfegyver, festmények és egyéb tárgyak Rappoportnál. 1030

Jókarban lévő kocsibundát megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 3032

Egy fél hálósobabutor, karnisok, 1 utcai kerékpárállvány és reklámtábla olcsón eladó. Cim: Csákányi tejmérs, Léva. 1036

Masszirozást, tyukszemvagást, házaknál jutányosan vállal Jedlicska Erzsébet, Horthy Miklós u. 15. 1087

Friss tisztított baromfi allandóan kapható Pilka Jolán libamájkereskedésében, Schoeller malommal szemben. 1038

Használt butort, kályhát és tüzhelyet veszek. Cim a kiadóban. 1039

Ház, lakás, üzlethelyiséggel együtt Báti utca 4. alatt azonnal bérbeadó. Érdeklődni lehet dr. Mocsy Ába ügyvédnél, Léván. 641

Ford teherautó 1½ tonnas, jó gumikkal eladó. Cim a kiadóban. 986

Irodahelyiség, áll három helyiségből, kiadó. Cim a kiadóban. 987

Két szoba, konyha, speiz, faskamra pince 1941 febr. 1-től kiadó Koháry u. 34. 1006

Szántóföldek haszonbérbeadók az újkerezhelyi kapunál egy darabban 5 hold, váralatt 4 hold. Bővebbet Koháry u. 44. 1007

Veszek jókarban levő 100—300 liter-es boros hordókat. Boros Béla 1010

Az ujonnan átalakított és megnagyobbított

HUNGÁRIA**GŐZ és PEZSGŐFÜRDŐ**

nyitva reggel 5 órától a város központjában,

Budapest, VII., Dohány-u 44.

KÉNYELMES PIHENŐK.

A LEGSZEBB
AJÁNDÉK
EGY

P PFAFF

BAROSKA,

Léva, Horthy M-ut 43. Tel. 130.

Kedvelt karácsonyi sütemény

Macos és dióstelekeres:

Hozzávalók: 16 dkg. liszt, 1/2 csomag Dr. Oetker-féle sütőpor, 12 dkg. vaj, 2 tojás-sárgája, csipet só, 3 evőkanál tejföl.

Ezen anyagot sima tésztát gyúrunk. Keskeny vastagra kisdorjuk, dió-, vagy mákötélekkel megtöltjük, rudat formátunk befőle, tojással megkenjük és világossárgára sütjük.

Mákosötleték: darált mákot jól cukrozott tejfel felfőzzük, keves mézzel és törött fahéjjal adunk hozzá.

Dióötleték: darált diót Dr. Oetker-féle vanillincukorral, keves mézzel és rummal felfőzzük, kihűve megtöltjük fenti tésztát.

Receptkönyvet kérésre ingyen küld dr. Oetker A. gyár, Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Dr. OETKER SÜTŐPORRAL ÉS VANILLINCUKORRAL

P702A

Mindig pontos mindig megbízható

Junghans

ÉBRESZTŐÓRA A CSILLAGVÉDJEGGYEL

Junghans-ébresztőórák és más Junghans-órák különböző árakon minden árszaktételben kaphatók.

Felhívom a nagyérdemű közönség b. figyelmét, hogy a

KARÁCSONYI HALAK

vasárnap este érkeznek és kaphatók előjegyzés nélkül nagy választékban 1—4 kg. ig.

MÁRTON

csemegekereskedésben — Léván, Horthy Miklós-ut 1. szám alatt.

Léva és Vidéke Hitelszövetkezet

mint az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja

ELFOGAD: BETÉTEKET takarékbetétként és folyószámlára

FOLYÓSIT: KÖLCSÖNÖKET tagok részére

LEBONYOLIT: a bankszakmába vágó minden ügyelet.

Szlovákiába áttelepített Hitelszövetkezeteknél fennálló követelések bejelentő helye.

VÁROSI MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZ

Dec. 22-én, vasárnap d. u. 2-4 óraker
Dec. 22-én, vasárnap este 1 $\frac{1}{2}$ 7 és 1 $\frac{1}{2}$ 9 ó.

Egész estét betöltő hatalmas filmalkotás, mely megőrökíti Erdély felszabadulásának minden mozzanatát!

Kelet felé...

Főszerepben: A dicső magyar honvéd hadsereg, mely fáradságot nem ismerve, enekelve vonult be a festői szépségű istenáldotta visszacsatolt területre.

Magyar világhíradó.

Lévai Városi Mozgó 1940-41 karácsonyi, szilveszteri és újévi műsora:

Dec. 25-én, szerdán 2, 4, 1 $\frac{1}{2}$ 7 és 1 $\frac{1}{2}$ 9 ó.
Dec. 26-án, csütört. 2, 4, 1 $\frac{1}{2}$ 7 és 1 $\frac{1}{2}$ 9 ó.

KARÁCSONYKOR

Vigjáték. Magyar film!

Tökéletes férfi

Főszerepekben: Jávör Pál, Simor Erzsé, Bilicsi, Pethes Sándor.

Híradó és színes trükkfilmek. Kacagás, mulatás, vig hangulat. — Előveteli jegy-pénztár délelőtt 9 óráig.

Dec. 27., 28., 29-én. Pénteken és szombaton este negyed 7 és fél 9 órakor, vasárnap délután 2 és 4 órakor, este negyed 7 és fél 9 órakor

Sirley Temple legaranyosabb filmje

INDIÁN ESKÜ

Vadnyugati tündérmese. Sirley legbájosabb alakítása. FOX-film! - Híradó.

SZILVESZTER ESTE ÉS ÚJÉV NAPJÁN

Dec. 30-án, hétfőn este 1 $\frac{1}{2}$ 7 és 1 $\frac{1}{2}$ 9 kor
Dec. 31-én, kedden este 1 $\frac{1}{2}$ 7 és 1 $\frac{1}{2}$ 9 kor és vigyázz! Figyelem! este fél 11 órakor (30-31-én) — és szerdán újév napján 2, 4, 1 $\frac{1}{2}$ 7 és 1 $\frac{1}{2}$ 9 órakor

Magyar film, Orbók Attila nagyszerű katonai tárgyú vigjátéka

Bercsényi

H U S Z Á R O K

Főszerepekben: Csontos Gyula, Szelezky Zita, Makay Margit, Szilassy László, Vaszary Piri, Pethes Ferenc, Latabár Árpád.

Híradó és színes trükkfilmek.

Előkészületben január 4., 5. és 6-án Kodolányi János világhírű magyar tárgyú színműve

FÖLDINDULÁS

A magyar falu nagy problémái. Főszerepekben: Kiss Ferenc, Páger A., Vaszary Piri, Eszenyi Olga.

**TUNGSRAM
KRYPTON**

SZAPPANT adok cserébe mindennemű zsiradékféléért, amit minden ügyes háziasszony a háztartásban összegyűjthet. (Pl. hasznavehetetlen zsírtej, faggyu, nyulháj, avas és piszkos zsír; töpörttyű, elhullott állatok zsirja, stb.) Megvesztek, esetleg

SZAPPANT adok cserébe, bármilyen kis mennyiségért.

„ÉVI“ szappanfőzőüzem Léva, Koháry u. 6.

Ugyanitt surolashoz és mosáshoz igen alkalmas lugalja nagyon olcsó áron, bármikor kapható.

Hogy éjjel nyugodtan aludjon és biztonságban érezze vagyonyát, őriztesse az altruisztikus alapon álló lévai Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák

Vagyonőrző Vállalatával

(Iroda: Léva, Széchenyi utca 15. Telefon: 229.)

ÖRZÉSI DIJ:
havi 1 P-től.

A ma élők közül nincs senki, ki a világháboruban többet veszített volna, mint ők. Támogatásuk hazafias kötelesség!

Vadászati és halászati cikkek!

Fegyvergyári vadász és céllövő fegyverek.

Kerékpárok,

Gramofonok és lemezek

Baroska, Léva

Horthy Miklós-ut 43. Tel. 130.

Fűszerkereskedők!
Szövetkezetek!

Szereztek be

cukorszükségletüket

KERN TESTVÉREK

cukornagykereskedésében, - Léván.

Cégünk

a lévai körzetbe,

(Léva m. város, lévai járás és a verebélyi járás) cukorelosztó nagykereskedőül jelöltetett ki.

Alapított 1881.

Telefon sz. 8.

KÖNYVET

MINDEN MAGYAR KEZBE!

Ujdonságok:

Gulácsy Irén: Nagy Lajos király, füzve	12.—	kötve	18.—
" " Jezabel, füzve	6.—	kötve	8.—
" " Erdély jogán füzve	3.60	kötve	5.20
Csathó Kálmán: Vadászsákmány, füzve	10.—	kötve	12.50
Harsányi Zsolt: Élni jó, I—IV. füzve	16.—	kötve	24.—
Barabás: Vihar Erdélyben füzve	5.—	kötve	7.—
Szentmihályiné Szabó M.: Az élet muzsikája füzve	3.—		
" Szabad hazában füzve	6.—	kötve	8.—
Makkai Sándor: Mi Ernyeiek, I—II. kötve			9.60
Veres Péter: Számadás kötve			5.60
Hertelendy I.: A pozsonyi három barát f. 4.80 kötve	4.80		6.50
Ignác Rózsa: Erdély lelke kötve			13.50
" " Levelek Erdélyből füzve	3.50	kötve	5.—
" " Született Moldovában —			
Kassák Lajos: Azon a nyáron füzve	5.60	kötve	7.50
Darvas J.: Elindult szeptemberben füzve	5.60	kötve	7.—
Földi Mihály: Egy barátság története —			
Hutzhinon: Testamentum füzve	8.—	kötve	10.50
Heiser: Korunk orvosa füzve	4.—	kötve	6.—
Cronin: Hattyúcímeres kastély füzve	6.—		
" Kórterem füzve	3.90		
k. Jeger: Isten áldja doktor ur füzve	6.50	kötve	8.50
L. Lewellyn: Hová lettél drága völgyünk füzve	8.50		
Stuart Cloete: A harcos nép füzve	7.60		
Bilov: Utolsó kaland kötve			5.—
Kanbaor: Észak sárkányai kötve			6.50
Bromfield Louis: A farm füzve	6.50	kötve	8.—
" " Kilencvenes évek füzve	4.80	kötve	6.20
Cronin: Három szerelem füzve	5.50	kötve	6.90
Fischer Vardis: A próféta, I-II. kötve			19.—
Martin du Gard Roger: Amit még el kellett mondani füzve	6.—	kötve	7.50
Juhász Vilmos: A régi és új Európa atlasza füzve	2.90		
" " Nyersanyagháború füzve	9.80	kötve	11.80
Reymont Wl. St.: Parasztok füzve	5.90	kötve	7.20
Dr. Völgyesi: Minden a lélek füzve	6.50	kötve	8.50
Majocchi Andrea: A műtőlámpa fényében füzve	6.80	kötve	8.50
Perri Francesco: Az ismeretlen tanítvány füzve	6.50	kötve	8.—

Ifjúsági könyvek:

Molnár Ferenc: Pál utcai fiuk	3.40
Felicián: Csodálatos természet	6.—
Füstr—Moskovszky: A világ csodái	6.—
" " Az élővilág csodái	6.—
Huxley: Mi történik körülöttünk	6.—
Marconi: Az éter varázslója	6.60
Cholnoky: A tenger	8.—
" " A fölfedezések története	8.—
Baktay: India	12.—
Borbély László: Magyar fiu Kongóban	3.50
Anka János: A nyáradí torony	4.—

Gyula diák: A fejedelem stafétája	5.—
Rákosi Viktor: A hős fiuk, Korhardt fakeresztek á 6.—	
Heczeg Ferenc: Pogányok 6.—, A hét sváb	5.—
Harsányi Zsolt: Szólalj, szólalj virrasztó, I—II. 10.—	
" " Madách 6.—, Üstökös	6.—
Babáry József: Mi huszonketten	5.—
Gáspárné: Az árvizi hajós	4.—
Jókai Mór: Az aranyember 4.80, Magyar nábob	5.40
Verne Gyula: Grant kapitány gyermekei	6.80
" " Két évi vakáció	6.80
" " Tizenöt éves kapitány	4.—
Szürke Bagoly: A vadon fia 7.—, Két kicsi hód	4.—

Leányok kedvenc olvasmányai:

Dániel Anna: Erzsébet királyné	2.90
Gönczi Magda: Árpád-házi királykisasszonyok	2.90
Ignác Rózsa: Anyanyelve magyar	4.50
Oldmeadow: A sárkányház	2.90
Vaizey: Diáklányok 2.90, Féltucat leány	2.90
Marlitt: Pusztai királykisasszony	3.—
B. Hajós Teréz: Kisasszonyok, nagyasszonyok	3.—
Baloghy Mária: Lányok könyve	6.—
Tutsek Anna: Régi emlékek 1.80, Két leány	2.90
Dánielné: A tulsó parton 4.80, Marica	2.40
Giraud: Zsuzsika és a jó módor	2.90
Palotai Boris: Julika és az ötödik osztály	3.60
Ego: Matróruhások 2.—, Novák Ilus	4.—
Buttner: Egy rut kisleány története	1.80
Gaál: Akik külön világban élnek 3.50, A kenyér	3.50
Altay: Daisy gyámja 2.—, Az ötös fogat	2.—
Beke Margit: Alpesi rózsá	3.50
Harsányi: Ne féltsük Évát	3.50
Tábori Piroska: Hétköznapok	2.50
Csöppike az iskolában 2.90, Csöppike tavasza	2.90

Mesekönyvek 6—10 éves korig:

Benedek: Magyar mese és mondavilág	4.—
" " Székely népmesék és népmondák	4.—
B. Hajós Teréz: A tornyos villa lakói	2.40
Donászy: Ne bántsd a magyart	3.40
Kiss Gereben: Rákóczi csillaga	1.20
Fábián: Gábor diák 2.90, Sebők: Az arany cipő	1.80
Rákosi J.: Kis Kelemen története	4.—
Burnett: A kis lord 3.—, Faylné: A kékőy árvák	1.—
Voinovich: Magyar mondák világa	1.80
Seress: A magyar Robinsonok	1.20
Mongomery: Gyermeksziv rejtelmei	4.40
Móra Ferenc: Mindenki Jánoskája	3.60
" " Kincskereső kis ködmön	6.—
Mikszáth Kálmán; Két koldusdiák	3.60
Molnár Mária; Csillagország	1.80
Grimm; Jancsi és Juliska 1.80, Piroska és a farkas	1.80
" " Sok sok mese 1.80, Ötven mese	1.80
Csipkerózszi (100 mese 2.90, 365 napra 365 mese	7.80
Tündérmesék, Grimm-, Andersen mesék	á 80 fillér.

Kapható:

Nyitrai és Társa

könyvkereskedésében, — L É V Á N.